

Przewodnik po inwestycjach w morską energetykę wiatrową na Bałtyku

listopad 2026

dwfgroup.com

Spis treści

03. Wstęp

04. Wprowadzenie

Plany rozwoju rynku w Polsce
Inwestorzy
Koszty inwestycji
Prognoza rozwoju rynku do 2040 r.
Łańcuch dostaw
Wyzwania regulacyjne

07. System wsparcia offshore w Polsce – kluczowe reguły

Pierwsza faza systemu wsparcia
Aukcje konkurencyjne – druga faza systemu wsparcia
System wsparcia a pomoc inwestycyjna – cena skorygowana
Finansowanie systemu wsparcia
Czy wytwórca może ubiegać się o wsparcie dla dwóch MFW?
Czy projekty z pierwszej fazy mogą wziąć udział w aukcji?
Ramy czasowe realizacji projektu w systemie wsparcia
Szczegółowe zasady przyłączania MFW do sieci
Budowa i potencjalna sprzedaż przyłącza MFW
Mechanizm kompensaty wytwórców związany z kwestiami sieciowymi
Transfer praw i obowiązków – sprzedaż projektu
Plan łańcucha dostaw materiałów i usług
Kryteria niecenowe

20. Plan zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich

Funkcja PZPPOM
Morskie farmy wiatrowe w PZPPOM
SIPAM

21. Uzyskanie, przeniesienie i zmiana PSZW

Uzyskanie PSZW
Postępowanie rozstrzygające
Odmowa wydania PSZW
Okres obowiązywania PSZW
Opłata za wydanie PSZW
Przeniesienie PSZW
Zmiana PSZW

24. Pozwolenia w zakresie infrastruktury przesyłowej MFW

Zgody na układanie i utrzymywanie kabli na obszarach morskich
Odmowa wydania zgody na kabel
Okres obowiązywania zgody na kabel
Opłata za wydanie zgody na kabel
Przeniesienie zgody na kabel
Pozwolenie na czasowe zajęcie morskich wód wewnętrznych lub morza terytorialnego

26. Decyzje administracyjne w procesie inwestycyjnym MFW

Natychmiastowa wykonalność decyzji
Zmiany w terminach postępowań administracyjnych i sądowoadministracyjnych
Ograniczenie możliwości uchylenia/stwierdzenia nieważności decyzji w całości
Dodatkowa opłata koncesyjna od MFW

Wstęp

Wiatru na Bałtyku nigdy nie brakowało. Przez lata brakowało jedynie turbin, które potrafiłyby zamienić go w energię elektryczną na przemysłową skalę.

Dziś energia pozyskiwana z wiatru to nie tylko wydajne, stabilne i niskoemisyjne źródło energii. To także jedna z tych technologii, które będą kształtować krajobraz Polski najbliższych dekad. Choć wiatr od wieków napędzał żaglowce na Bałtyku, dziś coraz częściej napędza również transformację energetyczną. W obliczu licznych zmian, jakie przyniosły ostatnie lata, oddajemy w Państwa ręce najnowszą wersję przewodnika po systemie wsparcia morskiej energetyki wiatrowej.

Od publikacji poprzedniej edycji w 2021 r. sektor przeszedł drogę od ambitnych planów do zaawansowanej realizacji projektów. Wszystko wskazuje na to, że Polska była, jest i pozostanie jednym z najbardziej perspektywicznych rynków offshore wind w Europie. Trudno się temu dziwić. Bałtyk należy bowiem do akwenów szczególnie sprzyjających rozwojowi MFW: jest stosunkowo płytki, charakteryzuje się dobrymi warunkami wietrznymi, a przy tym znajduje się blisko dużych ośrodków zapotrzebowania na energię.

Ostatnie lata nie pozwalały uczestnikom rynku narzekać na nudę. Szczególnie dużo wydarzyło się w 2025 r. Jesienią uchwalono obszerną nowelizację kluczowych dla sektora przepisów, której najważniejsze rozwiązania opisujemy na kartach niniejszego przewodnika. Kilka miesięcy później, w grudniu 2025 r., odbyła się pierwsza aukcja dla MFW, w wyniku której wsparcie uzyskały trzy projekty o łącznej mocy blisko 3,5 GW. Jeśli dodamy do tego projekty, które wcześniej otrzymały wsparcie w ramach pierwszej fazy systemu na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, otrzymamy portfel przedsięwzięć o łącznej mocy blisko 10 GW. Dla porównania, jest to moc odpowiadająca kilku dużym elektrowniom konwencjonalnym.

Po dynamicznym roku 2025 przyszedł czas na wydarzenie o wymiarze symbolicznym i praktycznym zarazem. W lipcu 2026 r. morska farma wiatrowa Baltic Power po raz pierwszy wprowadziła energię elektryczną do polskiej sieci elektroenergetycznej. Tym samym sektor MFW przestał być wyłącznie przedmiotem strategii, planów i prezentacji, a stał się częścią krajowego systemu elektroenergetycznego.

Moment ten ma szczególne znaczenie nie tylko z perspektywy polityki klimatycznej. Rozwój MFW wzmacnia również bezpieczeństwo i niezależność energetyczną Polski. W świecie, w którym geopolityka coraz częściej wpływa na ceny i dostępność surowców energetycznych, własne źródła energii stają się nie tyle atutem, ile koniecznością. Wiatr, w przeciwieństwie do wielu surowców, nie podlega ograniczeniom importowym ani wahaniom kursów walut, choć oczywiście nadal bywa równie nieprzewidywalny jak bałtycka pogoda.

Korzyści płynące z rozwoju morskich farm wiatrowych nie ograniczają się jednak do kwestii środowiskowych i bezpieczeństwa energetycznego. To również szansa na rozwój krajowego przemysłu, portów, sektora usług oraz całego łańcucha dostaw. Ostatnie lata przyniosły bowiem istotne zmiany w polityce przemysłowej Unii Europejskiej. Szczególną rolę odgrywa w tym zakresie Net-Zero Industry Act (NZIA), którego celem jest zwiększenie zdolności produkcyjnych europejskiego przemysłu technologii zeroemisyjnych, w tym sektora energetyki wiatrowej. W najbliższych latach rozwiązania te będą stopniowo znajdować odzwierciedlenie również w polskim porządku prawnym.

Wobec skali zmian, jakie zaszły w ostatnich latach, przekazujemy Państwu zaktualizowaną wersję naszego przewodnika. Mamy nadzieję, że będzie on praktycznym źródłem wiedzy zarówno dla uczestników rynku, jak i wszystkich osób zainteresowanych sektorem MFW w Polsce. Jeżeli dzięki tej publikacji choć kilka skomplikowanych regulacji okaże się nieco mniej skomplikowanych, uznamy, że osiągnęliśmy swój cel.

Życzymy inspirującej lektury.

dr Karol Lasocki
Partner
DWF

Wprowadzenie

Plany rozwoju rynku w Polsce

Morska energetyka wiatrowa niezmiennie pozostaje w centrum zainteresowania inwestorów, zarówno polskich, jak i zagranicznych. Rządowy dokument strategiczny „Polityka energetyczna Polski do 2040 roku" wskazuje, że rozwój rynku morskiej energetyki wiatrowej stanowi strategiczny cel polskiej polityki energetycznej. Na potrzebę rozwoju tego sektora wskazuje również KPEiK, przyjęty przez Radę Ministrów w czerwcu br.

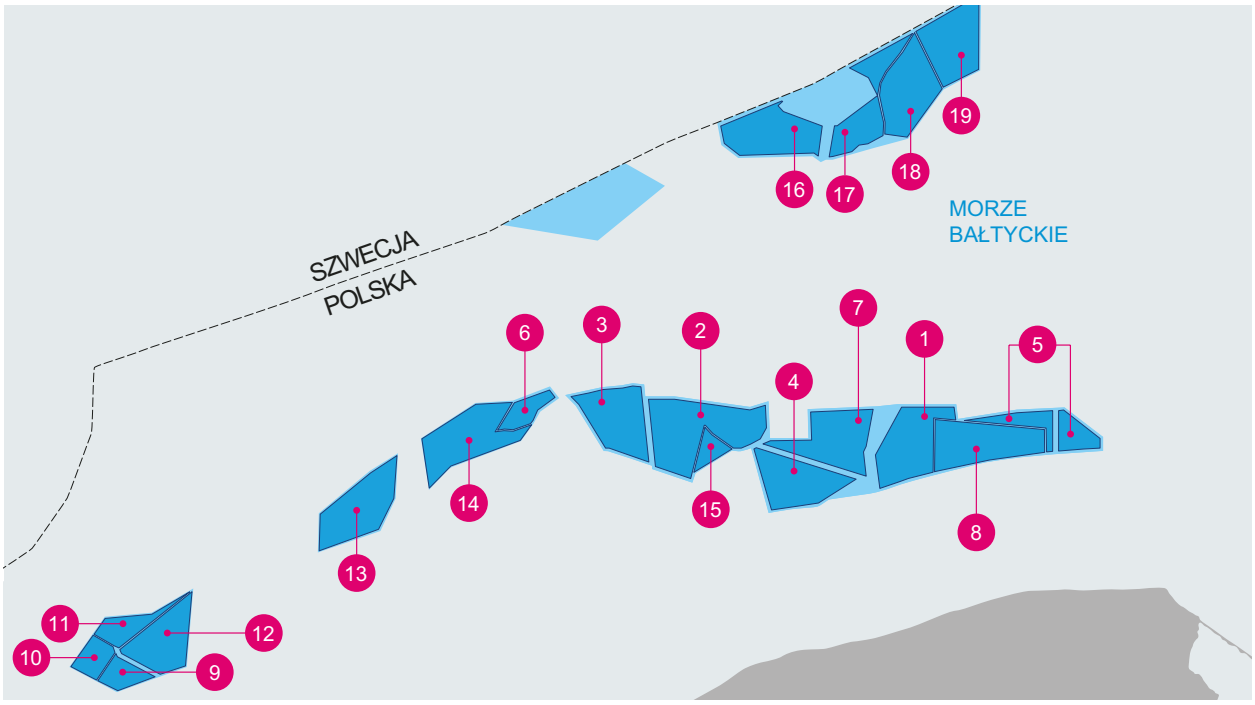
W lipcu br. osiągnięty został ważny kamień milowy w rozwoju sektora - oddano pierwszą energię elektryczną z MFW do polskiej sieci elektroenergetycznej. Konsekwentnie, w niedługim czasie powinniśmy spodziewać się, że kolejne projekty z tzw. pierwszej fazy rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce będą przechodziły do fazy operacyjnej. Łączna moc projektów, które mają zostać zrealizowane do 2040 r., może wynieść blisko 18 GW.

Następne lata powinny więc oznaczać dynamiczny rozwój sektora, co przyczyni się do rozwoju lokalnego łańcucha dostaw oraz istotnie wspomoże realizację celów klimatycznych wyznaczonych przez Unię Europejską. Na poziomie krajowym, KPEiK zakłada osiągnięcie 30% udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto do 2030 r. (32% w scenariuszu przyspieszonej transformacji WAM) oraz 44% do 2040 r. (52% w scenariuszu przyspieszonej transformacji WAM).

Rozwój sektora offshore będzie zatem wspierał realizację tych celów. Dodatkowo będziemy obserwować swoiste sprzężenie polityki klimatycznej z polityką przemysłową państwa. Działalność i rozwój krajowych przedsiębiorstw będą bowiem dodatkowo wspierane przez regulacje krajowe i unijne, w tym Net-Zero Industry Act (NZIA), których celem jest budowa krajowego przemysłu oraz odpornego łańcucha dostaw. Ostatnie lata pokazały bowiem, że są to kwestie priorytetowe z punktu widzenia interesów krajowych, a szerzej również unijnych. Jak wskazano w KPEiK, perspektywy rozwoju MFW w Polsce dają strategiczną szansę trwałego zakorzenienia lokalnego łańcucha dostaw i usług w tym sektorze, a local content wynoszący dziś ok. 20% może wzrosnąć docelowo do co najmniej 40% wraz z budową krajowych kompetencji, rozwojem łańcuchów dostaw oraz rozbudową niezbędnej infrastruktury przemysłowej.

Inwestorzy

Główni inwestorzy zaangażowani obecnie w projekty MFW w Polsce mają dobrą renomę i ugruntowaną pozycję na rynku energetycznym. Wśród nich znajdują

się zarówno koncerny krajowe, jak i zagraniczne. Projekty będą finansowane ze środków publicznych i prywatnych.

W ramach pierwszej fazy rozwoju offshore rozwijanych jest siedem projektów MFW. Należą do nich:

1. Baltic Power (Orlen / Northland Power) – 1200 MW[1]
2. Baltica 2 (PGE / Orsted) – 1500 MW
3. Bałtyk 2 (Polenergia / Equinor) – 720 MW
4. Bałtyk 3 (Polenergia / Equinor) – 720 MW
5. BC-Wind (Ocean Winds) – 390 MW
6. FEW Baltic II (PGE) – 350 MW[2]
7. Baltica 3 (PGE / Orsted) – 1050 MW

Wśród powyższych projektów wszystkie uzyskały decyzje Prezesa URE w sprawie przyznania prawa do pokrycia ujemnego salda dla energii elektrycznej. Najbardziej zaawansowany z nich, Baltic Power, oddał natomiast pierwszą energię elektryczną do sieci w lipcu br. Nadchodzący rok powinien zaowocować kolejnymi projektami wchodzącymi do fazy operacyjnej.

Jeśli chodzi o drugą fazę rozwoju offshore, realizowanych jest kolejne 12 projektów MFW. Są to:

8. Baltic East (Orlen) – 900 MW
9. Energa MFW 1 (Orlen) – 812 MW
10. Energa MFW 2 (Orlen) – 896 MW
11. Orlen Neptun III (Orlen) – 1204 MW
12. Orlen Neptun IV (Orlen) – 1204 MW
13. Baltica 7 (PGE / Tauron) – 990 MW
14. Baltica 9 (PGE) – 975 MW[3]
15. Baltica 2+ (PGE / Orsted) – 210 MW
16. Bałtyk 1 (Polenergia / Equinor) – 1560 MW
17. Baltica 1 (PGE) – 900 MW
18. Baltica 1+ (PGE) – 1185 MW
19. Baltica 5 (PGE / Enea) – 555 MW

Trzy spośród nich to zwycięzcy ubiegłorocznej, pierwszej aukcji dla MFW (grudzień 2025 r.)[4]. Kolejna aukcja będzie natomiast już w 2027 r. Wiele wskazuje na to, że spółki Skarbu Państwa realizujące projekty w drugiej fazie, postawią na partnerstwo strategiczne z wiodącymi inwestorami branżowymi mającymi już doświadczenie w realizacji tego typu projektów (tak jak zasadniczo ma to miejsce w przypadku pierwszej fazy).

Koszty inwestycji

Koszty inwestycji w farmy wiatrowe na morzu wykazywały tendencję spadkową do roku 2018. Budowę MFW wyceniano wtedy na poziomie 2,5 mln euro/MW, w porównaniu do średnio 4,5 mln euro/MW za CAPEX w roku 2015.

Od tamtego momentu koszty zaczęły jednak stopniowo wzrastać przez szereg czynników. Jako główną podstawę tego wzrostu wskazuje się presję inflacyjną w związku z wysokimi cenami energii, czy rosnące koszty komponentów i zaburzenia globalnych łańcuchów dostaw. Aktualnie CAPEX wycenia się na poziomie 19 mln zł/MW (ok. 4,4 mln euro/MW).

Prognoza rozwoju rynku do 2040 r.

Zgodnie z KPEiK założenia w zakresie rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w Polsce są następujące:

- do 2030 r. moc MFW wynieść ma około 5,9 GW,
- do 2040 r. moc ta wzrosnąć ma do 17,9 GW.

Wartość 17,9 GW w roku 2040 wskazywana jest w scenariuszu „ambitnym", czyli scenariuszu przyspieszonej transformacji WAM (scenariusz bazowy przewiduje bowiem około 11,8 GW w roku 2040). W ocenie rynku to ambitne założenie jest jednak jak najbardziej realne. Co niezwykle ważne z punktu widzenia realizacji tych założeń, PSE potwierdza, że planowana rozbudowa krajowego systemu elektroenergetycznego umożliwi przyłączenie MFW o tak zakładanej mocy. Z pewnością będzie to jednak zadanie wymagające, zważywszy m.in. na planowane, również na północy kraju, źródła jądrowe o znacznej mocy, które również trzeba będzie wprowadzić do sieci.

Łańcuch dostaw

Krajowy łańcuch dostaw dla morskiej energetyki wiatrowej stopniowo staje się faktem. Działają pierwsze fabryki komponentów i terminal instalacyjny, a kolejne inwestycje są w realizacji.

[1] Informacje o mocy poszczególnych projektów mają charakter przybliżony i opierają się na informacjach publikowanych bezpośrednio przez poszczególnych inwestorów na ich stronach internetowych oraz pomocniczo na stronie: https://www.gov.pl/web/morska-energetyka-wiatrowa/obecnie-realizowane-projekty-w-polsce

[2] Projekt w marcu 2026 r. sprzedany przez RWE do spółki celowej PGE. Z oficjalnego komunikatu prasowego: „Nabycie projektu FEW Bałtyk II pozwala na uzyskanie przez Grupę PGE synergii wynikających ze wspólnego rozwoju projektów FEW Bałtyk II i Baltica 9, które od tej pory realizowane będą jako projekt Baltica 9+ o mocy ok. 1 325 MW".

[3] Z racji nabycia przez spółkę celową Baltica 9 projektu FEW Baltic II ma dojść do połączenia obu projektów i utworzenia Baltica 9+ o łącznej mocy ok. 1 325 MW.

[4] tj. Baltic East (Orlen), Baltica 9 (PGE) oraz Bałtyk 1 (Polenergia / Equinor).

Od czerwca 2025 r. działa operacyjnie Świnoujście Offshore Terminal — pierwszy w Polsce terminal instalacyjny dla MFW, przy budowie którego zaangażowanych było 95 polskich firm. W czerwcu 2026 r. ORLEN Neptun oraz Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście podpisały list intencyjny dotyczący jego rozbudowy. Funkcjonują już także gdańska fabryka wież Baltic Towers oraz zakład montażu gondoli turbin morskich Vestas. W realizacji pozostają port instalacyjny w Gdańsku o wartości ok. 1,2 mld zł, fabryka wież Windar w Szczecinie za ok. 700 mln zł mająca zapewnić ok. 500 miejsc pracy, kolejne etapy rozbudowy portu w Świnoujściu. Istotnym elementem systemu mają być również bazy serwisowe w Łebie, Ustce i Władysławowie.

Skala korzyści gospodarczych została oszacowana w KPEiK. Dokument ten wskazuje, że dla MFW poziom local content może wzrosnąć do poziomu co najmniej 40%. Przy nakładach inwestycyjnych rzędu blisko 274 mld zł w latach 2026-2040 oznacza to, że ok. 110 mld zł pozostałoby w krajowej gospodarce[5]. Ocena branżowa jest zasadniczo zbieżna — PSEW szacuje, że udział krajowych przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw może przekroczyć 40%, przy systematycznym wzroście tego wskaźnika.

Utrzymanie dynamiki rozwoju sektora zależy jednak od wielu czynników. Do najpoważniejszych barier należą opóźnienia w realizacji infrastruktury portowej (zarówno serwisowej, jak i instalacyjnej). Przykładowo, terminal instalacyjny miał początkowo powstać w Gdyni i zacząć działać od 2024 r. Podjęto jednak decyzję o przeniesieniu budowy do Gdańska, co przełożyło się na wydłużenie procesu. Zapewnienie odpowiedniej dostępności krajowej infrastruktury portowej będzie więc istotnym elementem dalszego rozwoju sektora, szczególnie w okresach kumulacji prac instalacyjnych w najbliższych latach.

Zwraca się również uwagę na konieczność aktualizacji planu zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich, tak by zabezpieczyć portfel lokalizacji pod nowe projekty w perspektywie po roku 2040. Taki długoterminowy horyzont inwestycyjny stanowiłby istotny czynnik zachęcający inwestorów do angażowania się w sektor offshore.

Wyzwania regulacyjne

Na chwilę obecną jednym z głównych wyzwań w zakresie inwestycji w MFW na Bałtyku pozostają procedury administracyjne. Uzyskanie łącznie ponad 20 decyzji oraz ocen wydawanych przez szereg różnych organów sprawia, że samo rozpoczęcie realizacji przedsięwzięcia wymaga wielu lat przygotowań. W trakcie tego procesu, w którym niemal każdy kolejny etap wiąże się z koniecznością pozytywnego zakończenia poprzedniego, inwestor musi zgromadzić setki dokumentów. Proces wymaga wydania szeregu opinii i uzgodnień pomiędzy organami. Inwestycja tej skali naturalnie wymaga rzetelnej weryfikacji, niemniej problemem są opóźnienia w uzyskiwaniu poszczególnych dokumentów wymaganych do jej realizacji. Okres faktycznej budowy MFW to więc w zasadzie jedynie ułamek czasu potrzebnego na realizację takiego projektu – najbardziej czasochłonnym elementem procesu jest bowiem zabezpieczenie niezbędnych decyzji administracyjnych.

> Krajowy łańcuch dostaw dla morskiej energetyki wiatrowej stopniowo staje się faktem. Działają pierwsze fabryki komponentów i terminal instalacyjny, a kolejne inwestycje są w realizacji.

[5] Zgodnie z informacjami opublikowanymi przez Ministerstwo Energii: https://www.gov.pl/web/energia/krajowy-plan-w-dziedzinie-energii-i-klimatu-przyjety-przez-rade-ministrow-dokument-opracowalo-ministerstwo-energii

System wsparcia offshore w Polsce – kluczowe reguły

System wsparcia offshore w Polsce opiera się na mechanizmie prawa do pokrycia ujemnego salda, którego założeniem jest pokrycie różnicy pomiędzy rynkową ceną energii, a ceną umożliwiającą wytwórcom pokrycie kosztów wytwarzania energii elektrycznej na morzu.

Mechanizm ten jest uregulowany w dedykowanej temu sektorowi Ustawie. Oprócz zasad funkcjonowania systemu wsparcia, Ustawa zawiera również szereg szczególnych regulacji dotyczących przygotowania, realizacji i eksploatacji projektów morskiej energetyki wiatrowej.

Rozliczenie ujemnego salda, odbywa się na zasadach podobnych do funkcjonującego już od wielu lat aukcyjnego systemu wsparcia dla lądowych instalacji OZE. Jedną z różnic jest to, że w przypadku MFW przewidziano podział systemu wsparcia na dwie fazy. Fazy te różnią się między sobą sposobem wyboru projektów, którym przysługiwać ma prawo do pokrycia ujemnego salda.

W ramach pierwszej z nich, prawo do pokrycia ujemnego salda uzyskiwane było na podstawie decyzji administracyjnej wydawanej przez Prezesa URE na wniosek inwestora, dla najbardziej zaawansowanych projektów umieszczonych w obszarach określonych w załączniku nr 1 do Ustawy. Łączna moc zainstalowana elektryczna MFW, dla których Prezes URE mógł wydać decyzję o przyznaniu prawa do pokrycia ujemnego salda w pierwszej fazie nie mogła przekroczyć 5,9 GW. Przyznanie przez Prezesa URE wsparcia w tej fazie mogło nastąpić do 30 czerwca 2021 r. Co istotne dla projektów z pierwszej fazy, wypłata ujemnego salda została uzależniona od wydania przez Komisję Europejską, w odniesieniu do każdego z projektów, decyzji o zgodności tej pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym. W ramach tej fazy wsparciem objęto siedem MFW.

Druga faza systemu wsparcia oparta została na formule konkurencyjnych aukcji, w których prawo do pokrycia ujemnego salda otrzymają wytwórcy, którzy uzyskali zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji oraz wytworzą energię elektryczną po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji w MFW zlokalizowanej w granicach obszaru określonego w załączniku nr 1 lub 2 do Ustawy.

Aktualnie jesteśmy po zakończeniu pierwszej z zaplanowanych aukcji, która odbyła się w grudniu 2025 r. Przystąpiło do niej czterech wytwórców, spośród których wyłoniono trzech zwycięzców. W wyniku rozstrzygnięcia powstaną morskie farmy wiatrowe o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej ponad 3,4 GW.

Kolejne aukcje, które mają łącznie objąć jeszcze 8 GW mocy, dla której będzie mogło zostać przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda, są zaplanowane na lata 2027, 2029 i 2031.

W dalszej części przewodnika opisujemy najważniejsze zasady funkcjonowania systemu wsparcia offshore, warunki jego uzyskania, sposób jego rozliczania oraz podstawowe obowiązki ciążące na wytwórcach realizujących projekty MFW w Polsce.

Zarówno w pierwszej, jak i drugiej fazie środki na pokrycie ujemnego salda wypłaca Zarządca Rozliczeń S.A., celowa spółka Skarbu Państwa, która pełni rolę operatora rozliczeń energii odnawialnej, a jej zadaniem jest gromadzenie środków na pokrycie i dokonywanie rozliczeń ujemnego salda. Ujemne saldo stanowi różnicę pomiędzy wartością sprzedaży energii w danym miesiącu (obliczoną na podstawie giełdowych cen energii elektrycznej) a wartością tej energii obliczoną przy przyjęciu cen wskazanych

w decyzji (pierwsza faza wsparcia) lub ofercie, która wygrała aukcję (druga faza wsparcia). Cena ta podlega corocznej waloryzacji średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych określanym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. W przypadku drugiej fazy wsparcia wskaźnik ten jest ograniczany wartością średniookresowego celu inflacyjnego określonego przez Radę Polityki Pieniężnej w założeniach polityki pieniężnej na dany rok.

Maksymalny okres wsparcia, w którym wytwórcy będą mogli korzystać z prawa do pokrycia ujemnego salda w odniesieniu do energii elektrycznej wytworzonej w danej MFW lub jej części i wprowadzonej do sieci na podstawie udzielonej koncesji wynosi 25 lat od pierwszego dnia okresu, za który wytwórca wystąpił o pokrycie ujemnego salda. Wsparcie dotyczy 100 000 godzin przemnożonych przez moc zainstalowaną elektryczną farmy lub jej części.

Prawo do pokrycia ujemnego salda przyjmuje formę tzw. dwustronnego kontraktu różnicowego. Oznacza to, że gdy ceny rynkowe energii elektrycznej przekraczają ceny określone dla wytwórców w systemie, obowiązani są oni do zwrotu nadwyżki. Okres rozliczeniowy wynosi jeden miesiąc i w tych okresach wygenerowana nadwyżka (dodatnie saldo) jest rozliczane z przyszłym saldem ujemnym. Dopiero gdy za cały rok kalendarzowy zakumulowane saldo jest dodatnie, jest ono zwracane przez inwestora Zarządcy Rozliczeń S.A.

1. Pierwsza faza systemu wsparcia

1.1. Na czym polega pierwsza faza?

W ramach pierwszej fazy systemu wsparcia dla morskich farm wiatrowych, wsparcie zostało przyznane na podstawie indywidualnych decyzji administracyjnych Prezesa URE o przyznaniu wytwórcy prawa do pokrycia ujemnego salda (kontrakt różnicowy). Decyzje o wsparciu mogły zostać wydane tylko do 30 czerwca 2021 r. i zostały ograniczone do łącznej mocy instalacji wynoszącej 5,9 GW, w ramach wskazanych obszarów morskich wyznaczonych w oparciu o współrzędne geocentryczne geodezyjne zawarte w załączniku nr 1 do Ustawy. Co istotne dla projektów z pierwszej fazy, wypłata ujemnego salda została uzależniona od wydania przez Komisję Europejską w odniesieniu do każdego z projektów, decyzji o zgodności tej pomocy publicznej z rynkiem wewnętrznym.

1.2. Jak wyglądała kwalifikacja?

Prezes URE do 30 czerwca 2021 r. wydał siedem decyzji o wsparciu, w oparciu o kompletne wnioski wytwórców złożone wraz z załącznikami nie później niż do 31 marca 2021 r. O kolejności przyznania prawa do pokrycia ujemnego salda, w stosunku do projektów znajdujących się w odpowiednich obszarach, rozstrzygała kolejność złożenia kompletnych wniosków wraz z załącznikami (kto pierwszy, ten lepszy).

1.3. Cena będąca podstawą obliczenia salda

W pierwszej kolejności cena energii stanowiąca podstawę do obliczenia i wypłaty ujemnego salda, określana była w treści decyzji wydawanej przez Prezesa URE jako cena maksymalna, zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem ministra właściwego do spraw klimatu (ustalonej na poziomie 319,6 zł /MWh).

Cena ta następnie podlega aktualizacji w decyzji zmieniającej Prezesa URE, wydawanej po potwierdzeniu przez Komisję Europejską zgodności pomocy indywidualnej dla danego projektu z rynkiem wewnętrznym.

Tak zaktualizowana cena nie może być wyższa niż wcześniej określona cena maksymalna, a w sytuacji gdy jest od niej niższa, Ustawa upoważniła Wytwórców do zrzeczenia się w określonym terminie prawa do pokrycia ujemnego salda.

1.4. Mechanizm claw back

Przewidziano też rozwiązanie na wypadek wystąpienia istotnych zmian w parametrach rzeczowo-finansowych realizacji projektu MFW. Zmiany te będą brane pod uwagę jeśli wystąpią po wydaniu wyżej wskazanej decyzji zmieniającej Prezesa URE (tj. decyzji ustalającej cenę stanowiącą podstawę do rozliczenia ujemnego salda), a przed osiągnięciem momentu, w którym realizacja inwestycji stanie się nieodwracalna, przez co rozumie się rozpoczęcie robót budowlanych albo zawarcie pierwszego wiążącego zobowiązania do zamówienia urządzeń lub innego zobowiązania sprawiającego, że inwestycja stała się nieodwracalna.

Jeżeli taka zmiana prowadzi do zwiększenia wewnętrznej stopy zwrotu dla projektu o więcej niż 0,5 punktu procentowego, wytwórca obowiązany jest wystąpić do Prezesa URE z wnioskiem o aktualizację – o obniżenie ceny wskazanej w decyzji. Mechanizm ten nosi nazwę claw back. W założeniu ma on umożliwić Prezesowi URE zmianę ceny wskazanej w decyzji w taki sposób, by zapewnić, że pierwotnie zakładana wewnętrzna stopa zwrotu wzrośnie ostatecznie tylko o sumę 0,5 punktu procentowego i połowę zwiększenia wewnętrznej stopy zwrotu ponad rzeczone 0,5 punktu procentowego, nie więcej jednak niż o 1 punkt procentowy, w stosunku do pierwotnie zakładanej wewnętrznej stopy zwrotu. Mechanizm

ten ma zastosowanie wyłącznie do pierwszej fazy systemu wsparcia.

1.5. Efekt zachęty

Poza opisanym wyżej mechanizmem claw back, istotną cechą charakterystyczną tylko dla pierwszej fazy wsparcia, była konieczność rozważenia wystąpienia tzw. efektu zachęty. Obowiązek ten związany jest z publicznym charakterem udzielanego wsparcia, oraz w zamyśle ma eliminować przypadki „nadwsparcia".

W oparciu o dane i uzasadnienie techniczno-ekonomiczne podane przez inwestora we wniosku o przyznanie wytwórcy prawa do pokrycia ujemnego salda, Prezes URE rozważał czy projektowana inwestycja zostałaby zrealizowana, gdyby wsparcie nie zostało udzielone. Jeśli inwestycja zostałaby zrealizowana nawet w braku wsparcia, odmawiano inwestorowi prawa do pokrycia ujemnego salda.

2. Aukcje konkurencyjne – druga faza systemu wsparcia

2.1. Kiedy będą przeprowadzane aukcje?

Organizacja aukcji została powierzona Prezesowi URE. Co istotne, daty przeprowadzenia aukcji w pierwszym okresie zostały ustalone odgórnie, jak również określono maksymalną łączną moc zainstalowaną MFW, którym może zostać przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda. Aukcje zostały zaplanowane na następujące lata:

- 2025 r. – na wolumen mocy zainstalowanej elektrycznej do 4 GW (aukcja rozstrzygnięta w grudniu 2025 r. – w jej wyniku powstaną MFW o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej 3,435 GW);
- 2027 r. – 4 GW;
- 2029 r. – 2 GW;
- 2031 r. – 2 GW.

Co istotne, w przypadku gdy łączna moc zainstalowana elektryczna MFW wynikająca z ofert, które wygrały aukcje, jest mniejsza od maksymalnej mocy zainstalowanej elektrycznej MFW określonej dla danego roku kalendarzowego, pozostała różnica powiększa maksymalną moc zainstalowaną elektryczną MFW, w odniesieniu do których może zostać przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda w drodze kolejnej aukcji (tym samym w aukcji w 2027 r., biorąc pod uwagę wyniki aukcji z 2025 r., wsparcie będzie mogło być przyznane dla projektów o mocy ponad 4,5 GW).

Dodatkowo, w przypadku gdy łączna moc zainstalowana elektryczna MFW, wynikająca z ofert, które wygrały aukcję w 2031 r., będzie mniejsza od maksymalnej mocy zainstalowanej elektrycznej MFW określonej dla tego roku kalendarzowego, Prezes URE przeprowadzi aukcję dla pozostałej różnicy w 2032 r., pod warunkiem, że wyniesie ona co najmniej 500 MW.

Jednocześnie przewiduje się, że aukcje będą mogły zostać przeprowadzone również w innych latach niż wyżej wskazane, począwszy od 2033 r., jeśli w drodze rozporządzenia decyzję o ich przeprowadzeniu podejmie Rada Ministrów. Ponadto Rada Ministrów w określonych w Ustawie przypadkach, w drodze rozporządzenia, może obniżyć wielkość maksymalnej mocy elektrycznej MFW przewidzianej na aukcje w latach 2027, 2029 i 2031.

Zagwarantowanie przeprowadzenia aukcji w określonych terminach wraz ze wskazaniem wolumenów mocy zainstalowanej elektrycznej MFW, którym może zostać przyznane wsparcie, ma zachęcić

inwestorów do podejmowania przemyślanych decyzji inwestycyjnych.

2.2. Jak zakwalifikować projekt do udziału w aukcji?

Gotowe do budowy projekty morskiej energetyki wiatrowej mogą brać udział w aukcji, jeżeli:

- posiadają zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji,

  oraz

- posiadają ustanowione zabezpieczenie w postaci: (i) kaucji w wysokości 60 PLN (około 14 EUR) za 1 kW mocy lub (ii) równoważnej gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej.

Uzyskanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji poprzedza procedura prekwalifikacji prowadzona przez Prezesa URE. Inwestorzy powinni udowodnić, że posiadają instalacje gotowe do budowy, tj. że spełnione są następujące kryteria:

- projekt posiada wstępne warunki przyłączenia albo zawartą umowę o przyłączenie;
- projekt posiada DŚU oraz prawomocne PSZW;
- przedstawiony został harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji budowy;
- dołączony został plan łańcucha dostaw materiałów i usług;
- przedstawiony został schemat elektryczny (jednokreskowy) MFW oraz zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy, oraz
- przedłożono mapę potwierdzającą, że lokalizacja farmy wiatrowej odpowiada granicom obszaru określonego w załącznikach nr 1 lub 2 do Ustawy.

Ponadto do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji wytwórca załącza oświadczenia składane pod rygorem odpowiedzialności karnej wymagane przy ubieganiu się o pomoc publiczną, jak również oryginał lub uwierzytelnioną kopię dokumentu poświadczającego umocowanie osoby podpisującej wniosek do działania w imieniu wytwórcy.

Po spełnieniu kryteriów prekwalifikacji, Prezes URE wydaje zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji w ciągu 45 dni. Zaświadczenie to pozostaje ważne przez 36 miesięcy od wydania.

Inwestorzy, którzy spełniają powyższe warunki, lecz ich projekt nie uzyskał jeszcze DŚU, mogą się natomiast ubiegać o wstępne zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji, którego to okres ważności wynosi 12 miesięcy od jego wydania. Co istotne jednak, dokument ten nie uprawnia do udziału w aukcji. Prezes URE w terminie 14 dni od dnia uzupełnienia przez wytwórcę wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do udziału w aukcji o brakującą DŚU, dokonuje ponownej oceny formalnej tego wniosku i wydaje zaświadczenie o dopuszczeniu do udziału w aukcji albo odmawia jego wydania.

2.3. Jak przebiega aukcja i kto wygrywa?

Prezes URE informuje o terminie przeprowadzenia sesji aukcji nie później niż 3 miesiące przed dniem jej rozpoczęcia. Następnie, nie później niż 30 dni przed terminem jej przeprowadzenia, Prezes URE zamieszcza sformalizowane ogłoszenie o aukcji

w Biuletynie Informacji Publicznej URE, wskazując w szczególności godziny otwarcia i zamknięcia sesji aukcji oraz informacje o maksymalnej łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej MFW, w odniesieniu do których może zostać przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda.

Ze względu na ograniczoną podaż projektów, wszystkie MFW, niezależnie od ich parametrów technicznych, rywalizować będą w jednym koszyku aukcyjnym. Licytujący składa ofertę obejmującą:

- szacunkową ilość energii elektrycznej wyrażoną w MWh, jaką planuje wytworzyć w MFW i wprowadzić do sieci w celu uzyskania pokrycia ujemnego salda, a także
- cenę wyrażoną w PLN/MWh, po której licytujący zgadza się sprzedawać energię elektryczną na podstawie kontraktu różnicowego.

Wsparcie jest przyznawane wytwórcom oferującym najniższą cenę energii elektrycznej wytworzonej w MFW. Ceny oferowane przez wytwórców nie mogą być wyższe niż cena maksymalna określona w odpowiednim rozporządzeniu wydawanym przez ministra właściwego do spraw klimatu (aktualnie, w zależności od obszaru, na którym miałaby być zlokalizowana MFW, ceny maksymalne kształtują się pomiędzy 485,71 zł/MWh a 512,32 zł/MWh). Jeżeli kilku oferentów oferuje tę samą najniższą cenę energii elektrycznej, decyduje kolejność złożonych ofert. Oferty zwycięskich wytwórców nie mogą łącznie przekraczać:

- 100% maksymalnej łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej MFW określonej w ogłoszeniu o aukcji dla danego miejsca przyłączenia i 90% łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej MFW objętej wszystkimi ofertami;
- 100% maksymalnej łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej MFW w odniesieniu do których, zgodnie z ogłoszeniem o aukcji, może zostać przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda.

Pułap 90% ma na celu zagwarantowanie konkurencyjności ofert nawet przy niewielkiej liczbie projektów, tj. co najmniej trzech projektów (jeśli zostały złożone natomiast mniej niż trzy ważne oferty, aukcji nie rozstrzyga się).

Przewidziany został również mechanizm regulujący sytuację, w której następna w kolejności oferta z najniższą ceną energii elektrycznej przekracza pozostałą do wykorzystania moc zainstalowaną elektryczną objętą aukcją. Przy łącznym spełnieniu określonych ustawowo warunków, taka oferta w dalszym ciągu może wygrać i zagwarantować prawo do pokrycia ujemnego salda, pomimo przekroczenia mocy zainstalowanej elektrycznej przewidzianej dla danej aukcji. Wówczas wielkość mocy zainstalowanej, o którą przekroczony został limit aukcyjny, pomniejsza maksymalną moc zainstalowaną elektryczną, w odniesieniu do której uzyskać można prawo do pokrycia ujemnego salda w kolejnej aukcji.

> W przypadku MFW przewidziano dwie fazy systemu wsparcia. W ramach pierwszej prawo do pokrycia ujemnego salda uzyskiwane było na podstawie decyzji Prezesa URE. Drugą fazę oparto na formule konkurencyjnych aukcji.

Prezes URE po zamknięciu sesji aukcji poda do publicznej wiadomości informacje o:

- wynikach aukcji, tj. m.in. wytwórcach, których oferty wygrały aukcję, cenach tych ofert, mocy zainstalowanej elektrycznej poszczególnych MFW objętych tymi ofertami oraz planowanych datach pierwszego wytworzenia energii elektrycznej,

  albo

- przyczynach unieważnienia aukcji.

Aukcję można unieważnić tylko wtedy, gdy wszystkie oferty zostały odrzucone lub nie można jej było przeprowadzić z przyczyn technicznych.

Wytwórca, którego oferta wygrała aukcję, w terminie 60 dni od dnia otrzymania informacji o wynikach aukcji, przedkłada Prezesowi URE zweryfikowaną przez biegłego rewidenta analizę finansową inwestycji w zakresie MFW ze wskazaniem oczekiwanej wewnętrznej stopy zwrotu z tej inwestycji oraz informacje dotyczące sytuacji ekonomicznej, w tym sprawozdania finansowe za okres 3 ostatnich lat obrotowych, sporządzane zgodnie z przepisami o rachunkowości.

3. System wsparcia a pomoc inwestycyjna – cena skorygowana

Ważnym elementem zapobiegającym efektowi „nadwsparcia" jest konieczność pomniejszenia ceny wskazanej w ofercie aukcyjnej, bądź też w decyzji wydanej przez Prezesa URE w ramach pierwszej fazy wsparcia, w przypadku uzyskania przez inwestora pomocy inwestycyjnej ze środków publicznych.

Zasady liczenia tak zwaloryzowanej wartości pomocy inwestycyjnej (zależnej od wartości pomocy udzielonej w każdym roku oraz odnośnej stopy referencyjnej) określa w szczegółach Ustawa. Ta wartość pomniejsza cenę energii elektrycznej wskazaną w ofercie aukcyjnej, bądź też w decyzji Prezesa URE, dając cenę skorygowaną, będącą następnie podstawą do wypłaty ujemnego salda.

Przy składaniu wniosku o udzielenie koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w MFW, a następnie w całym okresie wsparcia, na wytwórcy spoczywa obowiązek regularnego tj. raz do roku, informowania Prezesa URE o nieudzieleniu pomocy inwestycyjnej, bądź do podania wartości tej pomocy i adekwatnego przeliczenia ceny skorygowanej. Za złożenie nieprawdziwego oświadczenia grozi sankcja karna. Równolegle, w przypadku gdy po dniu złożenia oświadczenia zostanie udzielona pomoc inwestycyjna lub nastąpi zmiana wartości tej pomocy, Ustawa zobowiązuje wytwórcę do przekazania Prezesowi URE, najpóźniej w dziesiątym dniu miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło udzielenie lub zmiana wartości takiej pomocy, zaktualizowanych w tym zakresie informacji. Dodatkowo, za nieterminowe przekazywanie Prezesowi URE wymaganych oświadczeń grozi administracyjna kara pieniężna.

4. Finansowanie systemu wsparcia

Stabilne i wieloletnie funkcjonowanie systemu wsparcia wymaga przede wszystkim zapewnienia odpowiednich środków na pokrycie ujemnego salda i kosztów działania operatora rozliczeń, czyli Zarządcy Rozliczeń S.A. Korzysta się w tym zakresie z dotychczasowych zasad finansowania systemu wsparcia dla instalacji OZE na lądzie, który sprawdził się już na gruncie Ustawy o OZE. Środki zapewniane są dzięki opłacie OZE, pobieranej przez OSP za pośrednictwem OSD. OSD pobierają opłatę OZE od odbiorców końcowych przyłączonych bezpośrednio do sieci, tj. przede wszystkim gospodarstw domowych. W konsekwencji, finansowanie systemu wsparcia jest niezależne od sytuacji budżetu państwa. Zasady obliczania opłaty OZE określa Ustawa o OZE: OSD obliczają ją jako iloczyn stawki opłaty OZE oraz ilości energii elektrycznej zużytej przez odbiorcę końcowego. Z kolei stawka opłaty OZE określana jest przez Prezesa URE i publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej URE do 10 listopada każdego roku. Zgromadzone w ten sposób środki przechowywane są na dedykowanym im rachunku bankowym Zarządcy Rozliczeń S.A. W przypadku, gdy kwota środków na rachunku opłaty OZE okaże się być niewystarczająca na pokrycie ujemnego salda, Zarządca Rozliczeń S.A. ma m.in. obowiązek zaciągnięcia zadłużenia na jego pokrycie. Jak widać, gwarantem stabilności systemu wsparcia jest Zarządca Rozliczeń S.A., stąd przepisy prawne ściśle określają przedmiot i zakres jego działalności.

5. Czy wytwórca może ubiegać się o wsparcie dla dwóch MFW?

Ustawa pozwala wytwórcom ubiegać się o przyznanie prawa do pokrycie ujemnego salda w odniesieniu do dwóch MFW, zlokalizowanych w granicach tego samego obszaru określonego w załączniku nr 2 do Ustawy (przy czym wytwórca w ramach tej samej aukcji może złożyć ofertę wyłącznie dla jednej MFW). W przypadku ubiegania się o wsparcie dla dwóch MFW warunkiem jest to, aby sumaryczna moc zainstalowana obu tych MFW nie przekraczała maksymalnej mocy zainstalowanej wynikającej z PSZW dla przedsięwzięcia zlokalizowanego w granicach przedmiotowego obszaru. Dodatkowo, moc zainstalowana każdej z tych MFW nie może być mniejsza niż 25% maksymalnej mocy zainstalowanej wynikającej z tego PSZW.

6. Czy projekty z pierwszej fazy mogą wziąć udział w aukcji?

Warto wiedzieć również, że Ustawa pod pewnymi warunkami dopuszcza do udziału w aukcjach wytwórców, którzy uzyskali wsparcie w ramach pierwszej fazy. W takiej sytuacji możliwość ubiegania się o przyznanie prawa do pokrycia ujemnego salda dotyczy drugiej MFW zlokalizowanej w granicach tego samego obszaru określonego w załączniku nr 1 do Ustawy, co pierwsza MFW (objęta wsparciem z pierwszej fazy). Podstawowym warunkiem jest jednak to, że moc zainstalowana elektryczna tej drugiej MFW może obejmować jedynie nadwyżkę mocy zainstalowanej wskazanej w PSZW nad mocą określoną w decyzji o przyznaniu wsparcia wydanej w pierwszej fazie. Ponadto, przyznane w ten sposób wsparcie nie może w ramach wszystkich aukcji, w których udział wziął taki projekt, przekroczyć 200 MW.

7. Ramy czasowe realizacji projektu w systemie wsparcia

7.1. Wiek urządzeń wchodzących w skład morskiej turbiny wiatrowej

Przewidziane są ograniczenia związane z wiekiem urzadzeń, które mogą wchodzić w skład MFW korzystających z systemu wsparcia. Nie będą mogły być zainstalowane urządzenia, w tym urządzenia służące do wyprowadzenia mocy, które zostały wyprodukowane wcześniej niż 72 miesiące przed dniem wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej, lub były wcześniej amortyzowane w rozumieniu przepisów o rachunkowości.

Rodzaj instalacji OZE	Urządzenia nie starsze niż:
Energia wiatru na lądzie	33 miesiące
Energia słoneczna	33 miesiące
Energia wiatru na morzu	72 miesiące
Biomasa	42 miesiące

7.2. Termin na pierwsze wytworzenie energii elektrycznej

Podstawowym obowiązkiem wytwórcy, który wygrał aukcję na sprzedaż energii elektrycznej z OZE (druga faza systemu wsparcia) lub uzyskał decyzję Prezesa URE o przyznaniu prawa do pokrycia ujemnego salda (pierwsza faza systemu wsparcia) jest wytworzenie i wprowadzenie do sieci po raz pierwszy energii elektrycznej wytworzonej w MFW w terminie 7 lat, odpowiednio, od dnia zamknięcia sesji aukcji lub w przypadku projektów z pierwszej fazy wydania przez Prezesa URE decyzji zmieniającej (tj. decyzji ustalającej cenę stanowiącą podstawę do rozliczenia ujemnego salda). W obu przypadkach wytwórca powinien już posiadać koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej.

Istnieje również możliwość wydłużenia terminu spełnienia powyższego obowiązku. Wytwórca, którego oferta wygrała aukcję może złożyć wniosek do Prezesa URE o wydłużenie siedmioletniego terminu na pierwsze wytworzenie energii elektrycznej w następujących sytuacjach:

- działanie siły wyższej, rozumianej jako zdarzenie lub seria zdarzeń, niezależnych od wytwórcy, których nie mógł on uniknąć lub przezwyciężyć (w tym klęski żywiołowe, wojny, akty terroryzmu, zamieszki, stany epidemii itp.) – o okres nie dłuższy niż od dnia wystąpienia działania siły wyższej do dnia ustania skutków siły wyższej uniemożliwiających wytwórcy realizację inwestycji w zakresie MFW;
- naruszenie przez OSP lub OSD harmonogramu realizacji umowy o przyłączenie o okres, o który ten operator naruszył harmonogram;
- zdarzenie, działanie lub zaniechanie osoby trzeciej, będące następstwem okoliczności, za które wytwórca nie ponosi odpowiedzialności, o okres nie dłuższy niż 12 miesięcy licząc od dnia upływu terminu na pierwsze wprowadzenie energii do sieci.

Do wniosku o wydłużenie terminu wytwórca zobowiązany jest dołączyć m.in. gwarancję bankową lub ubezpieczeniową, której termin obowiązywania przekracza o 120 dni okres niezbędny do realizacji inwestycji w wyniku zaistniałych opóźnień (jeśli wniosek dotyczy instalacji, dla której ustanowiono zabezpieczenie w postaci gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej). Wydłużenie terminów następuje o czas niezbędny do realizacji inwestycji, nie dłuższy niż okres wskazany we wniosku oraz czas opóźnień spowodowanych wyżej wskazanymi zdarzeniami.

Analogiczne reguły mają zastosowanie do projektów z pierwszej fazy systemu wsparcia.

Ustawa przewiduje również dodatkowy mechanizm chroniący wytwórcę przed utratą prawa do pokrycia ujemnego salda w przypadku niedotrzymania terminu na wytworzenie i wprowadzenie do sieci energii elektrycznej. Wytwórca może, najpóźniej na 12 miesięcy przed upływem 7-letniego terminu na realizację tego zobowiązania (z uwzględnieniem ewentualnego przedłużenia tego terminu) poinformować Prezesa URE o braku

możliwości jego terminowego wykonania. W takim przypadku wytwórca zachowa prawo do pokrycia ujemnego salda, pod warunkiem, że wytworzy i wprowadzi energię elektryczną do sieci w ciągu 24 miesięcy od upływu podstawowego terminu na realizację zobowiązania.

Należy przy tym podkreślić, że dodatkowy 24-miesięczny okres nie stanowi przedłużenia terminu na wykonanie zobowiązania. Z chwilą upływu tego terminu wytwórca ponosi wszelkie negatywne konsekwencje związane z jego niedochowaniem, w tym w szczególności utratę zabezpieczenia wykonania zobowiązania. Mechanizm ten ma zatem ograniczony skutek. Pozwala bowiem wyłącznie na zachowanie prawa do pokrycia ujemnego salda, jeżeli wytwórca, pomimo przekroczenia terminu na wykonanie zobowiązania, wytworzy i wprowadzi energię elektryczną do sieci w ciągu kolejnych 24 miesięcy.

W przypadku niewypełnienia przez wytwórcę zobowiązania do wytworzenia energii elektrycznej w ustawowych terminach, z uwzględnieniem ich przedłużenia, kaucja podlega przepadkowi na rzecz Prezesa URE lub Prezes URE realizuje gwarancję bankową lub ubezpieczeniową w odniesieniu do kwoty odpowiadającej tej części mocy zainstalowanej elektrycznej MFW, dla której wytwórca nie uzyskał koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w terminie – chyba, że wytwórca wykaże, że niespełnienie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności.

Rodzaj instalacji OZE	Termin na sprzedaż energii po raz pierwszy
Energia wiatru na lądzie	33 miesiące od dnia zamknięcia aukcji
Energia słoneczna	33 miesiące od dnia zamknięcia aukcji
Energia wiatru na morzu	7 lat od dnia decyzji zmieniającej Prezesa URE (tj. decyzji ustalającej cenę stanowiącą podstawę do rozliczenia ujemnego salda) / zamknięcia aukcji
Biomasa	42 miesiące od dnia zamknięcia aukcji

8. Szczegółowe zasady przyłączania MFW do sieci

Ustawa wprowadza szczególne regulacje w zakresie przyłączania MFW do sieci w stosunku do ogólnych zasad. Jednym z takich rozwiązań jest wydawanie przez OSP/OSD zamiast warunków przyłączenia, wstępnych warunków przyłączenia dla podmiotów zamierzających korzystać z systemu wsparcia. Wstępnych warunków przyłączenia nie wydaje się podmiotom, które nie zdecydowały się na udział w systemie wsparcia. W obu przypadkach, o wstępne warunki przyłączenia lub warunki przyłączenia ubiegać się mogą jedynie podmioty posiadające PSZW.

W celu uzyskania zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji, niezbędne jest przedstawienie m.in. wstępnych warunków lub warunków przyłączenia albo umowy o przyłączenie MFW do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej. Analogicznie te dokumenty należało również przedstawić w celu skorzystania z pierwszej fazy systemu wsparcia.

Wstępne warunki przyłączenia są ważne 2 lata od dnia ich doręczenia, z zastrzeżeniem możliwości przedłużenia ważności o 2 lata na podstawie wniosku wytwórcy złożonego do OSP lub OSD nie później niż na 2 miesiące przed upływem okresu ważności. W przeciwieństwie do warunków przyłączenia, wstępne warunki nie stanowią zobowiązania przedsiębiorstwa energetycznego do zawarcia umowy o przyłączenie. Dopiero z dniem rozstrzygnięcia aukcji (w przypadku wytwórcy, którego oferta wygrała aukcję) lub w przypadku pierwszej fazy – wydania wytwórcy przez Prezesa URE decyzji zmieniającej (tj. decyzji ustalającej cenę będącą podstawą do pokrycia ujemnego salda), wstępne warunki przyłączenia stają się warunkami przyłączenia ważnymi przez 2 lata od tego dnia. Należy tu jednak zastrzec, że choć z Ustawy wynika okres ważności warunków przyłączenia wynoszący 2 lata, to Prawo energetyczne, po nowelizacji, która weszła w życie 30 kwietnia 2026 r., przewiduje, że warunki przyłączenia dla MFW obowiązują 10 lat. Rozbieżność ta nie została na dzień sporządzenia niniejszego Przewodnika jeszcze wyjaśniona.

Umowa o przyłączenie do sieci określa m.in. termin dostarczenia po raz pierwszy do sieci energii elektrycznej wytworzonej w MFW. Termin ten nie może być dłuższy niż 10 lat od zawarcia umowy o przyłączenie. Nie może on jednak upływać wcześniej niż w terminie 7 lat po uzyskaniu prawa do wsparcia, powiększonym o ewentualne wydłużenie terminu na dostarczenie energii po raz pierwszy. W ciągu 90 dni od uzyskania wsparcia, określony w umowie o przyłączenie termin na dostarczenie po raz pierwszy energii elektrycznej jest odpowiednio dostosowywany przez strony do tego wymogu.

9. Budowa i potencjalna sprzedaż przyłącza MFW

Obowiązek realizacji urządzeń wyprowadzających moc z MFW do miejsca rozgraniczenia własności sieci spoczywa na inwestorze. Do inwestycji w zakresie

zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z MFW stosuje się Ustawę o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, co ma na celu usprawnienie realizacji tychże przedsięwzięć.

9.1. Prawo pierwokupu

OSP przysługuje prawo pierwokupu w zakresie zespołu urządzeń wyprowadzających energię elektryczną z przedsięwzięcia w przypadku zamiaru rozporządzenia nim przez wytwórcę.

Wytwórca jest zobowiązany poinformować OSP o tym zamiarze oraz o istotnych elementach tego rozporządzenia, w szczególności o cenie albo wartości świadczenia. OSP przysługuje następnie miesiąc na złożenie oświadczenia o zamiarze nabycia urządzeń. Oświadczenie takie stanowi podstawę do rozpoczęcia negocjacji między wytwórcą a OSP. Wytwórca udostępnia przy tym OSP informacje niezbędne do określenia treści umowy sprzedaży zespołu urządzeń (w tym cenę). Cena sprzedaży urządzeń zostaje ustalona z zastosowaniem metody odtworzeniowej.

Jeśli, w przeciągu 6 miesięcy od złożenia oświadczenia przez OSP, strony nie osiągną porozumienia co do warunków umowy przenoszącej własność, każda z nich jest uprawniona w przeciągu 3 miesięcy od upłynięcia tego terminu do wystąpienia do Prezesa URE z wnioskiem o ustalenie treści umowy, w tym ceny. Po zasięgnięciu opinii eksperta (doświadczony biegły rewident), Prezes URE ustala treść umowy sprzedaży w drodze decyzji. Decyzja ta wiąże strony z dniem jej wydania, podlega natychmiastowemu wykonaniu, a wniesienie odwołania nie wstrzymuje jej wykonania.

W przypadku gdy OSP nie złożył oświadczenia o skorzystaniu z prawa pierwokupu, lub gdy mimo złożenia oświadczenia OSP nie dojdzie do zawarcia umowy sprzedaży, właściciel urządzeń przesyłowych może dokonać rozporządzenia na rzecz podmiotu trzeciego.

W terminie 14 dni po dokonaniu rozporządzenia, wytwórca obowiązany jest poinformować Prezesa URE o treści umowy rozporządzającej. Nieprzekazanie w terminie informacji lub przekazanie informacji nieprawdziwej lub niepełnej, podlega karze pieniężnej w wysokości 500 000 zł.

> Polska w KPEiK przewiduje powstanie ok. 5,9 GW mocy w MFW do 2030 r., a do 2040 r. od ok. 11,8 GW do nawet 17,9 GW w scenariuszu przyspieszonej transformacji (WAM).

Dokonanie rozporządzenia zespołem urządzeń do wyprowadzania mocy w braku zawiadomienia OSP o zamiarze dokonania rozporządzenia i istotnych elementach tego rozporządzenia, jak i po dokonaniu takiego zawiadomienia, lecz przed upływem terminu na złożenie przez OSP oświadczenia o zamiarze nabycia urządzeń, jest nieważne. W przypadku złożenia przez OSP oświadczenia, nieważne jest rozporządzenie przez właściciela zespołem urządzeń dokonane na rzecz podmiotu trzeciego przed upływem terminu na wystąpienie z wnioskiem do Prezesa URE o ustalenie treści umowy przenoszącej własność. W przypadku zaś złożenia wzmiankowanego wniosku do Prezesa

URE, nieważne jest rozporządzenie dokonane na rzecz podmiotu trzeciego przed uprawomocnieniem się decyzji Prezesa URE w tym przedmiocie (lub, w przypadku wniesienia odwołania od tej decyzji, przed uprawomocnieniem się orzeczenia sądu).

9.2. Prawo do wystąpienia o negocjacje w celu zakupu przyłącza

OSP przysługuje także prawo wystąpienia do właściciela zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z MFW z wnioskiem o rozpoczęcie negocjacji w celu sprzedaży zespołu urządzeń. Negocjacje te będą trwać do 12 miesięcy, chyba że okres ten zostanie przedłużony za porozumieniem stron. W przypadku braku osiągnięcia konsensusu co do warunków sprzedaży, kolejny wniosek o podjęcie negocjacji może zostać złożony przez OSP nie wcześniej, niż po upływie 36 miesięcy od zakończenia negocjacji (nie wykluczając negocjacji za porozumieniem stron).

9.3. Prawo opcji zakupu przyłącza

Wreszcie, OSP przysługuje także prawo opcji zakupu zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z MFW w przypadku, gdy spełnią się łącznie następujące warunki:

- opracowany przez OSP plan rozwoju, o którym mowa w art. 16 Prawa energetycznego, obejmujący polskie obszary morskie został uzgodniony przez Prezesa URE;
- warunki przyłączenia dla tego zespołu urządzeń zostały wydane po dniu uzgodnienia planu, o którym mowa powyżej;
- zakup tego zespołu urządzeń jest niezbędny do zrealizowania inwestycji o charakterze strategicznym oraz uzasadniony biorąc pod uwagę równoważenie interesów przedsiębiorstw energetycznych i odbiorców energii; oraz
- warunki przyłączenia dla tego zespołu urządzeń nie dotyczą MFW, dla których wytwórcy przyznano prawo do pokrycia ujemnego salda w ramach pierwszej fazy wsparcia.

OSP może złożyć właścicielowi oświadczenie o zamiarze skorzystaniu z opcji zakupu nie później niż do dnia zawarcia umowy o przyłączenie do sieci przesyłowej. Cena sprzedaży zespołu urządzeń zostanie ustalona z zastosowaniem metody odtworzeniowej.

Opisane powyżej przepisy o prawie pierwokupu operatora, prawie operatora do wystąpienia o rozpoczęcie negocjacji w celu sprzedaży zespołu urządzeń, a także prawie opcji zakupu przyłącza przez operatora stosuje się do każdoczesnego właściciela urządzeń służących do wyprowadzenia mocy. Z chwilą przeniesienia na OSP własności ww. urządzeń stają się one częścią sieci przesyłowej.

W przypadku nabycia zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z MFW przez OSP od właściciela zespołu tych urządzeń, właściciel ten w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy sprzedaży występuje do Prezesa URE z wnioskiem o odpowiednią aktualizację ceny wynikającej z oferty aukcyjnej albo wskazanej w decyzji Prezesa URE przyznającej prawo do pokrycia ujemnego salda.

10. Mechanizm kompensaty wytwórców związany z ograniczeniami sieciowymi

Ustanawia się mechanizm kompensaty wytwórców w określonych sytuacjach, kiedy wyprodukowana energia elektryczna w całości lub w części nie może być wprowadzona do sieci (curtailment).

10.1. Kompensata w wypadku redysponowania MFW (curtailment)

Redysponowanie jest narzędziem zaradczym dla OSP w razie wystąpienia ograniczeń sieciowych. Polega ono na zmianie schematu wytwarzania lub obciążenia, aby zmodyfikować przepływy fizyczne w systemie i zmniejszyć jego ograniczenia lub w inny sposób zapewnić bezpieczeństwo systemu.

W przypadku redysponowania nieopartego na zasadach rynkowych zasadą jest, że wytwórcy przysługuje rekompensata finansowa za energię elektryczną, która nie została wprowadzona do sieci wskutek takiego redysponowania. Od tej zasady przewidziano jednak wyjątek dotyczący okresu poprzedzającego objęcie MFW gwarancją niezawodnych dostaw energii.

Operator sieci jest bowiem zobowiązany zagwarantować niezawodne dostawy energii dopiero po upływie 7 lat od dnia przekazania przez Prezesa URE OSP informacji o uzyskaniu przez wytwórcę prawa do pokrycia ujemnego salda (chyba że operator sieci zobowiąże się do tego wcześniej w umowie o przyłączenie).

W konsekwencji, jeżeli umowa o przyłączenie nie gwarantuje niezawodnych dostaw energii, a MFW znajduje się jeszcze w ww. okresie przejściowym, wytwórcy nie przysługuje rekompensata finansowa za energię, która nie została wprowadzona do sieci na skutek redysponowania nieopartego na zasadach rynkowych. W takim przypadku ma on prawo do pokrycia ujemnego salda w odniesieniu do wolumenu energii niewprowadzonej do sieci.

Prawo do pokrycia ujemnego salda przysługuje także wytwórcy, który znajduje się w ww. okresie przejściowym, jeżeli w wyniku redysponowania nastąpiło zaniżenie generacji oraz rozliczenie tego zaniżenia po cenie wyższej niż cena odbioru energii określona w ofercie energii bilansującej złożonej na rynku bilansującym.

10.2. Kompensata w wypadku opóźnienia w realizacji inwestycji sieciowych

Kompensata przewidziana jest również wtedy, gdy występują opóźnienia w realizacji przez OSP lub OSD inwestycji sieciowych wymaganych do przyłączenia MFW do sieci. W takiej sytuacji wytwórcy przysługuje prawo do pokrycia ujemnego salda za energię elektryczną, która nie została wprowadzona do sieci w wyniku tego opóźnienia w okresie od 30 dnia kalendarzowego po dacie złożenia kompletnego wniosku o wydanie pozwolenia na podanie napięcia (EON), ale nie wcześniejszej niż od daty gotowości do podania napięcia określonej w umowie o przyłączenie do sieci, do daty wydania pozwolenia na podanie napięcia (EON). Prawo do pokrycia ujemnego salda w tym trybie wyliczane jest przy założeniu, że cena rozliczeniowa (rynkowa) wynosi 0 zł za MWh, przez co wytwórca uzyskuje kompensatę w wysokości ceny wynikającej z wygranej aukcji lub decyzji Prezesa URE za MWh, w zależności od fazy systemu wsparcia.

Powyższe zasady wypłaty kompensaty w wypadku opóźnienia w realizacji inwestycji sieciowych stosuje się odpowiednio w przypadku wstrzymania pracy poszczególnych elementów MFW lub zespołu urządzeń w wyniku decyzji właściwego dyrektora urzędu morskiego.

> Operator sieci jest zobowiązany zagwarantować niezawodne dostawy energii po upływie 7 lat od dnia przekazania przez Prezesa URE OSP informacji o uzyskaniu przez wytwórcę prawa do pokrycia ujemnego salda

Ustawa o bezpieczeństwie morskim przyznaje bowiem kompetencję dyrektorowi właściwego urzędu morskiego do wstrzymania działania poszczególnych elementów MFW lub zespołu urządzeń. Może to nastąpić jedynie wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa, obronności państwa lub ochrony środowiska. Wstrzymanie następuje na czas określony, nie dłużej jednak niż do ustania przyczyn wydania nakazu.

11. Transfer praw i obowiązków – sprzedaż projektu

Przeniesienie prawa do pokrycia ujemnego salda, tj. korzystania z systemu wsparcia, dopuszczalne jest za następczym nabyciem własności instalacji, względem której przysługuje to prawo, przez innego przedsiębiorcę.

Przed zawarciem umowy przenoszącej własność wymagane jest uzyskanie zgody Prezesa URE na przejście praw i obowiązków wytwórcy, na zgodny wniosek złożony przez wytwórcę przenoszącego

własność oraz nabywcę MFW. Do wniosku nabywca dołącza m.in.:

- harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji budowy MFW wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z tej instalacji;
- oświadczenie nabywcy o przejęciu z dniem nabycia praw i obowiązków wytwórcy;
- gwarancję ubezpieczeniową lub bankową, o ile zostały ustanowione dla danej instalacji.

Prezes URE odmawia wydania zgody na przejście praw i obowiązków, jeżeli wniosek nie spełnia wskazanych wymogów formalnych. W przypadku wyrażenia zgody przez Prezesa URE, prawo do pokrycia ujemnego salda wraz z obowiązkami wytwórcy przechodzi na nabywcę MFW z dniem jej nabycia.

Wytwórca i nabywca zobowiązani są także do złożenia Prezesowi URE zgodnego oświadczenia o dacie przeniesienia własności instalacji w terminie 7 dni od dnia tego przeniesienia.

Alternatywnie, dopuszczalne jest także nabycie prawa do pokrycia ujemnego salda poprzez nabycie udziałów w spółce realizującej taką instalację. Nie wymaga to zgody Prezesa URE.

12. Plan łańcucha dostaw materiałów i usług

Z uwagi na dążenie do jak największego zaangażowania krajowego przemysłu, Ustawa wprowadziła pewne „miękkie" rozwiązania, które mają stymulować oraz stanowić efekt zachęty do rozwoju lokalnego łańcucha dostaw.

Wytwórcy ubiegający się o uzyskanie prawa do wsparcia zobowiązani zostali bowiem do sporządzenia planu łańcucha dostaw materiałów i usług. Wśród elementów, które powinny znaleźć się w planie znajdują się m.in.:

- planowane terminy kluczowych postępowań na wybór dostawców materiałów i usług, ze wskazaniem planowanego trybu wyboru kontrahentów oraz przewidywanych warunków udziału w postępowaniu, a także kryteriów oceny ofert;
- opis udziału nakładów inwestycyjnych, których poniesienie jest przewidywane na rzecz podmiotów posiadających siedzibę lub oddział na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej;
- opis i szacunkową liczbę miejsc pracy, jakie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zamierza utworzyć wytwórca lub przedsiębiorcy należący do grupy kapitałowej, do której należy wytwórca, oraz dostawcy materiałów i wykorzystywanych usług – na potrzeby i w związku z budową lub eksploatacją MFW wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z tej instalacji.

Wytwórca w terminie 18 miesięcy od dnia złożenia oferty aukcyjnej w drugiej fazie systemu wsparcia lub wniosku o przyznanie wsparcia w pierwszej fazie, przedstawia Prezesowi URE zaktualizowany plan łańcucha dostaw materiałów i usług z uwzględnieniem informacji o przeprowadzeniu dialogu z potencjalnymi dostawcami materiałów i usług.

Poza sporządzeniem planu i jego aktualizacji, na wytwórcy, który uzyska prawo do pokrycia ujemnego salda ciąży obowiązek prowadzenia dokumentacji dotyczącej stopnia realizacji planu w toku budowy i eksploatacji MFW, a ponadto przekazywania Prezesowi URE okresowych sprawozdań dotyczących realizacji planu, w tym przyczyn istotnych odstępstw od jego realizacji.

13. Kryteria niecenowe

Istotną kwestią rzutującą na przyszły kształt aukcyjnego systemu wsparcia jest to, że do 30 grudnia 2025 r. państwa członkowskie Unii Europejskiej były zobowiązane wdrożyć kryteria pozacenowe do swoich systemów aukcyjnych. Obowiązek ten wynika z przepisów Net-Zero Industry Act (NZIA), czyli Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1735 z 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji technologii neutralnych emisyjnie i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1724. Termin ten nie podlegał przedłużeniu ani modyfikacji, a formalnie, aukcje OZE organizowane od 30 grudnia 2025 r. powinny obligatoryjnie zawierać kryteria pozacenowe.

Zakresem obowiązku stosowania kryteriów pozacenowych są objęte technologie neutralne emisyjnie, będące technologiami energii odnawialnej, w tym morska technologia wiatrowa.

NZIA dokonuje podziału kryteriów pozacenowych na dwie grupy, w zależności od etapu, na którym powinny one zostać uwzględnione:

- kryteriami obligatoryjnym w kwalifikacji wstępnej do aukcji (prekwalifikacja) są: (i) odpowiedzialne prowadzenie działalności gospodarczej, (ii) cyberbezpieczeństwo i bezpieczeństwo danych, oraz (iii) zdolność do pełnej i terminowej realizacji projektu;
- kryteriami obligatoryjnymi w kwalifikacji wstępnej (prekwalifikacja) lub dla udzielenia

zamówienia w aukcji – w zależności od preferencji danego państwa członkowskiego – są kryteria służące ocenie wkładu aukcji w zrównoważony rozwój i odporność, z zastrzeżeniem, że kryteria wybrane do określenia wkładu aukcji w ww. wartości, powinny być obiektywne, przejrzyste i niedyskryminacyjne.

W przypadku zastosowania kryteriów z drugiej grupy na etapie udzielenia zamówienia, NZIA określa ich wagę – zarówno wkład aukcji w zrównoważoność, jak i odporność powinny wynosić co najmniej 5%, a łącznie od 15 do 30% kryteriów udzielenia zamówienia. Są to wartości minimalne, a państwa członkowskie mogą nadać im wyższą wagę.

W kontekście oceny wkładu aukcji w zrównoważony rozwój przyjmuje się, że aukcje powinny przyczyniać się do osiągnięcia co najmniej jednego z poniższych celów:

- zrównoważenie środowiskowe wykraczające poza minimalne wymogi określone w mającym zastosowanie prawie,
- innowacje poprzez zapewnienie całkowicie nowych rozwiązań lub poprawę porównywalnych najnowocześniejszych rozwiązań,
- integracja systemu energetycznego.

Kryteria pozacenowe mają objąć aukcje OZE dla co najmniej 30% całkowitego wolumenu w aukcjach lub, alternatywnie, do co najmniej 6 GW rocznie. Można odstąpić od ich zastosowania wyłącznie, gdy uwzględnienie kryteriów pozacenowych skutkowałoby poniesieniem przez państwo członkowskie nieproporcjonalnych kosztów. Przyjmuje się, że różnice kosztów przekraczające 15% na aukcję, oszacowane na podstawie obiektywnych i sprawdzalnych danych, są nieproporcjonalne.

Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2025/1176 z 23 maja 2025 r. określające kryteria wstępnej kwalifikacji i kryteria udzielenia zamówienia w odniesieniu do aukcji na potrzeby wdrażania energii ze źródeł odnawialnych, jako akt wykonawczy doprecyzowujący kryteria wskazane w NZIA, szczegółowo określa wymogi, jakie oferenci powinni spełniać w ramach poszczególnych kryteriów pozacenowych.

Państwa członkowskie są uprawnione do stosowania dodatkowych kryteriów pozacenowych wykraczających poza powyższe. Oznacza to, że zakres określony przez wskazane kryteria ma stanowić wyłącznie minimum.

Zastosowanie kryteriów pozacenowych w aukcjach OZE wymaga jednak jeszcze uchwalenia odpowiednich przepisów krajowych. Tymczasem, na dzień sporządzenia niniejszego przewodnika, w polskim systemie prawa nie zostały one jeszcze przyjęte.

Plan zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich

22 maja 2021 r. weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z 14 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000, Dz. U. z 2021 r. poz. 935, o którym mowa w art. 37a Ustawy o obszarach morskich (PZPPOM). Jest to akt planistyczny określający zasady zagospodarowania polskich obszarów morskich.

1. Funkcja PZPPOM

PZPPOM dzieli polskie obszary morskie na akweny o określonej funkcji podstawowej oraz funkcjach dopuszczalnych, jak i określa zakazy, ograniczenia i warunki dotyczące wykonywania tych funkcji w poszczególnych akwenach. Co istotne, PZPPOM przewiduje, że wznoszenie MFW jest dopuszczalne wyłącznie w akwenach o funkcji podstawowej pozyskiwanie energii odnawialnej. Ograniczenie to nie obejmuje jednak infrastruktury służącej do przyłączenia MFW do krajowego systemu elektroenergetycznego. Elementy liniowe służące do przyłączenia oraz budowy połączeń wzajemnych MFW mogą być realizowane w dedykowanych korytarzach infrastrukturalnych (podakwenach w ramach domyślnych akwenów wyznaczonych przez PZPPOM). Na gruncie Ustawy o obszarach morskich uzyskanie decyzji administracyjnych niezbędnych w toku realizacji MFW, jest możliwe wyłącznie wtedy, gdy ich wydanie nie spowoduje zagrożenia dla realizacji funkcji podstawowej określonej dla danego akwenu. Dotyczy to:

- PSZW;
- pozwolenia na układanie i utrzymywanie kabli na obszarach morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego;
- uzgodnienia na układanie i utrzymywanie kabli w wyłącznej strefie ekonomicznej.

2. Morskie farmy wiatrowe w PZPPOM

Aktualnie PZPPOM wyznacza siedem akwenów przeznaczonych pod rozwój morskiej energetyki wiatrowej: POM.14.E, POM.43.E, POM.44.E, POM.45.E, POM.46.E, POM.53.E oraz POM.60.E. W obrębie tych akwenów Ustawa wskazuje łącznie 13 obszarów, na których możliwe jest lokalizowanie i eksploatowanie morskich farm wiatrowych.

Dla 10 z 11 obszarów objętych postępowaniami rozstrzygającymi wydano w 2023 r. PSZW, które uzyskały spółki celowe należące do grup kapitałowych Orlen S.A. i Polskiej Grupy Energetycznej S.A. Jedynym obszarem, dla którego nie wydano jeszcze PSZW jest 53.E.1, ze względu na planowane na tym obszarze do 2040 r. ćwiczenia wojskowe NATO.

Przedstawiciele sektora podkreślają, że dalszy rozwój morskiej energetyki wiatrowej będzie wymagał aktualizacji PZPPOM i wyznaczenia kolejnych obszarów przeznaczonych pod realizację nowych projektów MFW.

3. SIPAM

System Informacji Przestrzennej Administracji Morskiej (SIPAM) to ogólnodostępna platforma, która gromadzi i udostępnia dane przestrzenne oraz dokumenty dotyczące polskich obszarów morskich. Wśród dostępnych tam informacji jest m.in. część graficzna PZPPOM, informacje o wydanych PSZW, czy innych pozwoleniach dotyczących obszarów morskich.

Uzyskanie, przeniesienie i zmiana PSZW

1. Uzyskanie PSZW

Uzyskanie PSZW, określającego lokalizację i warunki realizacji inwestycji w polskich obszarach morskich, jest pierwszym etapem procesu inwestycyjnego MFW.

PSZW na wniosek inwestora wydaje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej (obecnie Minister Infrastruktury), po zaopiniowaniu wniosku przez ministrów właściwych do spraw: aktywów państwowych, energii, gospodarki, gospodarki surowcami energetycznymi, klimatu, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, wewnętrznych, Ministra Obrony Narodowej, a także Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

We wniosku o PSZW inwestor zobowiązany jest wskazać m.in. współrzędne geocentryczne geodezyjne planowanego przedsięwzięcia. Proponowana lokalizacja MFW powinna odpowiadać obszarowi określonemu w załączniku nr 2 do Ustawy. Wnioskodawca zobowiązany jest także określić wskazane w Ustawie charakterystyczne parametry techniczne przedsięwzięcia.

Wnioskodawca powinien także określić wartość przedsięwzięcia oraz harmonogram jego realizacji wraz z oceną skutków ekonomicznych, społecznych oraz środowiskowych. Do wniosku dołącza się m.in. szczegółową charakterystykę technologii planowanego przedsięwzięcia, analizę jego wpływu na środowisko oraz projekt programu monitoringu środowiska i zarządzania procesem inwestycyjnym oraz eksploatacyjnym.

2. Postępowanie rozstrzygające

Po złożeniu wniosku, minister ds. gospodarki morskiej niezwłocznie zamieszcza ogłoszenie o możliwości składania kolejnych wniosków o wydanie PSZW dotyczących akwenu objętego wnioskiem w Biuletynie Informacji Publicznej. Jeśli w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia złożony zostanie co najmniej jeden kompletny kontrwniosek, wszczęte zostaje postępowanie rozstrzygające.

W drodze postępowania rozstrzygającego, przedłożone wnioski zostają ocenione w oparciu o spełnienie następujących kryteriów przez objęte wnioskami przedsięwzięcia:

- zgodność planowanych przedsięwzięć z ustaleniami PZPPOM, lub w przypadku jego braku możliwość przeznaczenia akwenu na wnioskowane cele z uwzględnieniem opinii organów opiniujących;
- proponowane przez wnioskodawców okresy obowiązywania pozwolenia, w tym daty rozpoczęcia i zakończenia budowy i eksploatacji planowanych przedsięwzięć;
- sposób zabezpieczenia środków finansowych przeznaczonych na wniesienie opłaty dodatkowej;
- sposoby finansowania planowanych przedsięwzięć, z uwzględnieniem środków własnych, kredytów, pożyczek oraz proponowanego dofinansowania realizacji inwestycji ze środków publicznych;
- możliwości stworzenia zaplecza kadrowego, organizacyjnego i logistycznego, pozwalającego na realizację planowanych przedsięwzięć;
- wkład planowanych przedsięwzięć w realizację unijnych i krajowych polityk sektorowych.

Szczegółowe kryteria oceny wniosków w postępowaniu rozstrzygającym, jak i sposób ustalania najistotniejszego kryterium, punktacja, minimum kwalifikacyjne i zakres dokumentacji potwierdzającej spełnienie przez inwestora powyższych kryteriów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 27 listopada 2021 r. w sprawie oceny wniosków w postępowaniu rozstrzygającym. W rozporządzeniu określono również dodatkowe kryteria oceny wniosków, tj. kryterium doświadczenia w realizacji projektów związanych z magazynowaniem energii, efektywności wykorzystania akwenu (gdy zainstalowana moc MFW będzie wynosiła co najmniej 8 MW na km^2, bez uwzględnienia obszaru z wyłączoną możliwością zabudowy), oraz doświadczenia w realizacji projektów wodorowych.

Termin zakończenia postępowania rozstrzygającego nie może być dłuższy niż 4 miesiące od dnia wpłynięcia ostatniej opinii organów opiniujących. Podmiotem wyłonionym w postępowaniu rozstrzygającym, na rzecz którego minister wydaje PSZW, jest wnioskodawca, który osiągnął minimum kwalifikacyjne oraz uzyskał największą liczbę punktów spośród wszystkich uczestników.

3. Odmowa wydania PSZW

Odmawia się zaś wydania PSZW, jeżeli jego wydanie spowodowałoby wystąpienie zagrożenia dla:

- środowiska, zasobów morza lub zasobów podmorskich, w tym racjonalnej gospodarki złożami kopalin;
- interesu gospodarki narodowej;
- obronności i bezpieczeństwa państwa;
- bezpieczeństwa żeglugi morskiej;
- bezpiecznego uprawiania rybołówstwa morskiego;
- bezpieczeństwa lotów statków powietrznych;
- podwodnego dziedzictwa archeologicznego;
- bezpieczeństwa związanego z badaniami, rozpoznawaniem i eksploatacją zasobów mineralnych dna morskiego oraz znajdującego się pod nim wnętrza ziemi;
- realizacji funkcji podstawowych obszarów wydzielonych w PZPPOM, o ile te zostały określone.

4. Okres obowiązywania PSZW

PSZW jest wydawane na okres od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, do upływu 30 lat od dnia, w którym koncesja na wytwarzanie energii elektrycznej w tej MFW lub jej części stała się ostateczna. Jeżeli MFW została wzniesiona i była wykorzystywana zgodnie z wymaganiami określonymi w PSZW, to jego ważność może zostać przedłużona na okres do 20 lat. Przedłużenie następuje w formie decyzji administracyjnej, zaś wniosek o przedłużenie również podlega procedurze opiniowania.

Po uzyskaniu PSZW, inwestor ma ograniczone ramy czasowe na uzyskanie PNB. Co do zasady, stwierdza się wygaśnięcie PSZW, jeżeli w okresie 8 lat od jego wydania inwestor nie uzyskał PNB dla całości albo części przedsięwzięcia. Termin ten może zostać przedłużony na czas niezbędny do uzyskania PNB, jednak nie dłuższy niż 2 lata, jeśli inwestor, nie później niż na 60 dni przed upływem wskazanego 8-letniego terminu, złoży organowi wyjaśnienia i dokumenty potwierdzające podjęcie wszystkich czynności wymaganych przez prawo, zmierzających do uzyskania PNB.

Odmienne ramy czasowe przewidziano dla inwestorów, którzy uzyskali PSZW i uiścili pierwszą część opłaty dodatkowej (tj. 10% pełnej kwoty płatne w ciągu 90 dni od dnia, w którym PSZW stała się ostateczna, zob. pkt 5) przed 1 czerwca 2019 r. Co do zasady tacy inwestorzy powinni uzyskać PNB dla całości albo części przedsięwzięcia w ciągu 15 lat od dnia wydania PSZW. Jednak, gdy brali udział w aukcji na prawo do pokrycia ujemnego salda, termin ten wynosi 3 lata od dnia udziału w aukcji. W stosunku do tych inwestorów również przewidziano możliwość przedłużenia ww. terminów o nie więcej niż 2 lata, jeżeli nie później niż na 60 dni przed upływem właściwego terminu, złożą organowi wyjaśnienia i dokumenty potwierdzające podjęcie wszystkich czynności wymaganych przez prawo, zmierzających do uzyskania PNB. Nieuzyskanie PNB w ww. terminach prowadzi do stwierdzenia wygaśnięcia PSZW.

Sankcja stwierdzenia wygaśnięcia PSZW ma zastosowanie także w przypadku, gdy w ciągu 3 lat od dnia, w którym PNB stało się ostateczne, nie zostanie rozpoczęta budowa MFW albo w ciągu 5 lat od dnia rozpoczęcia instalacji fundamentów MFW lub stacji elektroenergetycznych zlokalizowanych na morzu, nie zostanie uzyskana koncesja na wytwarzanie energii elektrycznej w tej MFW lub jej części.

5. Opłaty za wydanie PSZW

Za wydanie PSZW dotyczącego wyłącznej strefy ekonomicznej inwestor uiszcza opłatę w wysokości 1 500 zł w terminie 14 dni od doręczenia wezwania do zapłaty, oraz opłatę dodatkową w wysokości stanowiącej 1% wartości planowanego przedsięwzięcia, w czterech ratach:

- 10% pełnej kwoty opłaty w ciągu 90 dni od dnia, w którym PSZW stało się ostateczne;
- 30% pełnej kwoty w ciągu 30 dni od dnia, w którym PNB dla przedsięwzięcia stało się ostateczne;
- 30% pełnej kwoty w ciągu 30 dni od dnia, w którym uzyskano koncesję na wytwarzanie energii w tej MFW lub jej części;
- 30% pełnej kwoty po 3 latach od dnia dokonania wpłaty, o której mowa w punkcie powyżej.

Niewniesienie opłat we wskazanych terminach skutkuje sankcją utraty ważności przez PSZW, którą stwierdza minister ds. gospodarki morskiej (obecnie Minister Infrastruktury) w drodze decyzji.

6. Przeniesienie PSZW

Co ważne w kontekście przenoszenia PSZW, Ustawa o obszarach morskich wyłącza przechodzenie praw wynikających z PSZW na podstawie przepisów tytułu IV Kodeksu spółek handlowych, Prawa restrukturyzacyjnego, Prawa upadłościowego oraz Kodeksu cywilnego w przypadku czynności prawnej dotyczącej przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 55^2 Kodeksu cywilnego.

Dokonanie przeniesienia PSZW uwarunkowane jest wyrażeniem zgody przez pierwotnego adresata decyzji, przyjęciem wszystkich warunków w niej wskazanych przez podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie oraz niewystąpieniem zagrożeń z katalogu przesłanek obligujących organ do odmowy wydania PSZW (względy interesu gospodarki narodowej, obronność i bezpieczeństwo państwa, itd.).

W przypadku, gdy pierwotnym adresatem PSZW jest podmiot wyłoniony w drodze postępowania rozstrzygającego, PSZW może być przeniesione na inny podmiot wyłącznie jeśli spełnia on kryteria postępowania rozstrzygającego w stopniu nie mniejszym niż pierwotny adresat.

Przeniesienie następuje w trybie decyzji administracyjnej wydawanej przez ministra ds. gospodarki morskiej (obecnie Minister Infrastruktury). Minister kieruje się zasadami niedyskryminacji i równego traktowania wszystkich podmiotów, po zasięgnięciu opinii wszystkich organów opiniujących oryginalny wniosek o PSZW, w tym Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

7. Zmiana PSZW

Organ, który wydał decyzję może, na wniosek jej adresata, zmienić PSZW w zakresie charakterystycznych parametrów przedsięwzięcia oraz szczegółowych warunków i wymagań, jeżeli po jego wydaniu nastąpiła istotna zmiana charakterystycznych parametrów technicznych przedsięwzięcia, przepisów prawa lub zasad wiedzy technicznej lub gdy zasadność zmiany charakterystycznych parametrów technicznych przedsięwzięcia wynika z przeprowadzonych analiz technicznych lub ekonomicznych. Organ wydaje decyzję o zmianie PSZW po zasięgnięciu opinii organów opiniujących pierwotny wniosek o PSZW.

> Uzyskanie PSZW, określającego lokalizację i warunki realizacji inwestycji w polskich obszarach morskich, jest pierwszym etapem procesu inwestycyjnego MFW.

Pozwolenia w zakresie infrastruktury przesyłowej MFW

1. Zgody na układanie i utrzymywanie kabli na obszarach morskich

Aby zabezpieczyć możliwość realizacji infrastruktury przyłączeniowej dla MFW łączących instalacje w wyłącznej strefie ekonomicznej z miejscem przyłączenia na lądzie, inwestor zobowiązany jest uzyskać zgody na układanie i utrzymywanie kabli na obszarach morskich. Wydawane są dwa rodzaje zgód, w zależności od lokalizacji kabla. Jedne dla urządzeń w obrębie morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego – pozwolenie, a osobne dla wyłącznej strefy ekonomicznej – uzgodnienie. Organem kompetentnym do wydania pozwolenia jest dyrektor właściwego urzędu morskiego, zaś w przypadku uzgodnienia – minister właściwy do spraw gospodarki morskiej (obecnie Minister Infrastruktury). Decyzje te określają lokalizację urządzeń oraz sposób ich utrzymywania.

W zakresie wniosku o wydanie pozwolenia lub uzgodnienia, jego wymaganą treść kształtują przepisy o elementach wniosku o wydanie PSZW. Inwestor zobowiązany jest w nim wskazać m.in. współrzędne geocentryczne geodezyjne planowanego przedsięwzięcia, określić jego charakterystyczne parametry techniczne, przedstawić jego wartość oraz harmonogram realizacji, jak i ocenę skutków ekonomicznych, społecznych oraz środowiskowych. Do wniosku dołącza się m.in. szczegółową charakterystykę technologii planowanego przedsięwzięcia, analizę jego wpływu na środowisko oraz projekt programu monitoringu środowiska i zarządzania procesem inwestycyjnym.

W przypadku przedsięwzięć polegających na budowie zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z MFW, pozwolenie lub uzgodnienie wydaje się po zaopiniowaniu wniosku przez ministrów właściwych do spraw: energii, gospodarki, gospodarki surowcami energetycznymi, klimatu, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, gospodarki wodnej, wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej, a także Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Wniosek o wydanie pozwolenia jest oprócz tego opiniowany przez odpowiedniego wójta, burmistrza albo prezydenta miasta, w sytuacji, gdy kabel ma przebiegać na odcinku lądowym.

2. Odmowa wydania zgody na kabel

Analogicznie jak w przypadku PSZW, odmowa wydania pozwolenia lub uzgodnienia następuje, jeżeli jego wydanie spowodowałoby wystąpienie zagrożenia dla następujących wartości:

- środowiska, zasobów morza lub zasobów podmorskich, w tym racjonalnej gospodarki złożami kopalin;
- interesu gospodarki narodowej;
- obronności i bezpieczeństwa państwa;
- bezpieczeństwa żeglugi morskiej;
- bezpiecznego uprawiania rybołówstwa morskiego;
- bezpieczeństwa lotów statków powietrznych;
- podwodnego dziedzictwa archeologicznego;
- bezpieczeństwa związanego z badaniami, rozpoznawaniem i eksploatacją zasobów mineralnych dna morskiego oraz znajdującego się pod nim wnętrza ziemi;
- realizacji funkcji podstawowych obszarów wydzielonych w PZPPOM, o ile te zostały określone.

3. Okres obowiązywania zgody na kabel

Zarówno pozwolenie, jak i uzgodnienie wydawane są na okres od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, do upływu 30 lat od dnia, w którym

koncesja na wytwarzanie energii elektrycznej w tej MFW lub jej części stała się ostateczna. Jeżeli kable zostały ułożone i były utrzymywane zgodnie z wymaganiami określonymi w decyzji, to ważność pozwolenia lub uzgodnienia może zostać przedłużona na okres do 20 lat. Przedłużenie następuje w formie decyzji administracyjnej, zaś wniosek o przedłużenie również podlega procedurze opiniowania.

Inwestor uzyskujący wskazane zgody jest ograniczony czasowo w zakresie rozpoczęcia układania kabli oraz podjęcia ich wykorzystywania. Czynności te muszą zostać podjęte w terminie 10 lat od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. Ponadto w terminie 15 lat od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, inwestor musi uzyskać koncesję na wytwarzanie energii elektrycznej w MFW lub jej części, z której moc jest wyprowadzana za pomocą zespołu urządzeń objętego pozwoleniem lub uzgodnieniem. Niedopełnienie tych obowiązków zagrożone jest sankcją stwierdzenia wygaśnięcia pozwolenia lub uzgodnienia.

Powyższe ograniczenie nie ma zastosowania wobec inwestorów, którzy uzyskali PSZW i uiścili pierwszą część opłaty dodatkowej (tj. 10% pełnej kwoty płatne w ciągu 90 dnia od dnia, w którym PSZW stała się ostateczna, zob. rozdział „Uzyskanie, przeniesienie i zmiana PSZW", pkt 5. Opłata za wydanie PSZW), przed dniem 1 czerwca 2019 r. Ta kategoria inwestorów zobowiązana jest do rozpoczęcia układania kabli, dla których wydano przedmiotowe pozwolenia i uzgodnienia, w terminach, które wyznaczono na uzyskanie PNB dla MFW (zob. rozdział „Uzyskanie, przeniesienie i zmiana PSZW", pkt 4. Okres obowiązywania PSZW w zakresie dot. inwestorów, którzy uiścili pierwszą część opłaty dodatkowej przed 1 czerwca 2019 r.). W przeciwnym razie organ stwierdza wygaśnięcie pozwolenia i uzgodnienia.

4. Opłata za wydanie zgody na kabel

Wydanie pozwolenia oraz uzgodnienia związane jest z uiszczeniem stosownej opłaty. Opłata ta wynosi 1 500 zł. Ani pozwolenie, ani uzgodnienie nie podlegają opłacie dodatkowej w wysokości 1% wartości planowanego przedsięwzięcia, która znajduje zastosowanie wyłącznie do PSZW. Niewniesienie opłaty w terminie wiąże się z utratą ważności pozwolenia lub uzgodnienia, stwierdzanej przez organ właściwy do ich wydania w drodze decyzji administracyjnej.

5. Przeniesienie zgody na kabel

Przeniesienie pozwolenia lub uzgodnienia na inny podmiot odbywa się w analogiczny sposób, jak przeniesienie PSZW (z wyłączeniem przepisu dot. postępowań rozstrzygających, które nie mają zastosowania do pozwoleń lub uzgodnień) – zob. rozdział „Uzyskanie, przeniesienie i zmiana PSZW", pkt 6. Przeniesienie PSZW.

6. Pozwolenie na czasowe zajęcie morskich wód wewnętrznych lub morza terytorialnego

Na etapie realizacji prac w terenie inwestor obowiązany jest także do uzyskania pozwolenia na czasowe zajęcie morskich wód wewnętrznych lub morza terytorialnego (obowiązku tego nie wyłącza wcześniejsze uzyskanie pozwolenia lub uzgodnienia). Zgodnie z Ustawą o obszarach morskich, realizacja przedsięwzięć związanych w szczególności z wykonywaniem infrastruktury transportowej i energetycznej wymaga uzyskania osobnego pozwolenia wydawanego przez właściwego dyrektora urzędu morskiego. Rolą tego pozwolenia jest określenie warunków w zakresie bezpieczeństwa morskiego, jakie musi spełnić inwestor, np. określenie wymogów i ograniczeń co do prowadzenia prac. Opłata za wydanie pozwolenia wynosi 250 zł.

Decyzje administracyjne w procesie inwestycyjnym MFW

W celu przyśpieszenia budowy i rozpoczęcia eksploatacji farm, przewidziane zostały szczególne regulacje mające usprawnić postępowania administracyjne związane z realizacją tych inwestycji.

1. Natychmiastowa wykonalność decyzji

Decyzje administracyjne, a wśród nich:

- DŚU;
- zgoda wodnoprawna;
- PNB;
- PNU

wydane w celu realizacji tych inwestycji będą podlegać natychmiastowemu wykonaniu. Podobnie, natychmiastowemu wykonaniu będzie podlegać decyzja w przedmiocie zatwierdzenia projektu robót geologicznych sporządzonego w celu określenia warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby posadowienia MFW oraz urządzeń i obiektów wchodzących w skład zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z MFW.

2. Zmiany w terminach postępowań administracyjnych i sądowoadministracyjnych

Kolejnym rozwiązaniem mającym zapewnić sprawne przeprowadzenie procesu inwestycyjnego w zakresie uzyskiwania niezbędnych decyzji i pozwoleń jest wprowadzenie ustawowo określonych terminów, w jakich DŚU, zgoda wodnoprawna, PNB oraz PNU powinny zostać wydane, jak również terminów do rozpatrzenia odwołania od powyższych decyzji. Termin na wydanie decyzji wynosi 90 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie decyzji (z wyjątkiem PNU, dla którego termin wynosi 30 dni), natomiast termin na rozpatrzenie odwołania – 60 dni.

Przestrzeganie powyższych terminów zabezpieczone zostało wprowadzeniem swoistego rodzaju nadzoru. O każdym przypadku przekroczenia terminu właściwy organ prowadzący postępowanie zawiadamia nie tylko strony postępowania, ale także ministra właściwego do spraw klimatu, a w przypadku PNB oraz PNU zawiadamiany jest również Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego. W każdym z powyższych zawiadomień, organ prowadzący postępowanie obowiązany jest do przedstawienia przyczyn, z których wynika zwłoka oraz wskazania nowego terminu w jakim sprawa zostanie załatwiona.

Skargi na ww. decyzje administracyjne, powinny zostać rozpatrzone w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez sąd akt wraz z odpowiedzią na skargę (których przekazanie następuje w terminie 15 dni od otrzymania skargi). Termin na rozpatrzenie skargi kasacyjnej wynosi zaś 2 miesiące od dnia jej wniesienia.

W zakresie PNB wydanych dla MFW oraz zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy podkreślić jednak należy, że prawo do wniesienia odwołania (jak i następnie skargi do sądu administracyjnego) służyć będzie także organizacji ekologicznej prowadzącej działalność statutową w zakresie ochrony środowiska lub ochrony przyrody przez minimum 12 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania ws. PNB (także w przypadku gdy nie brała ona udziału w dotychczasowym postępowaniu ws. PNB) lub stronie postępowania w sprawie wydania DŚU. Odwołanie (skarga) przysługuje w zakresie, w jakim PNB jest niezgodne z DŚU.

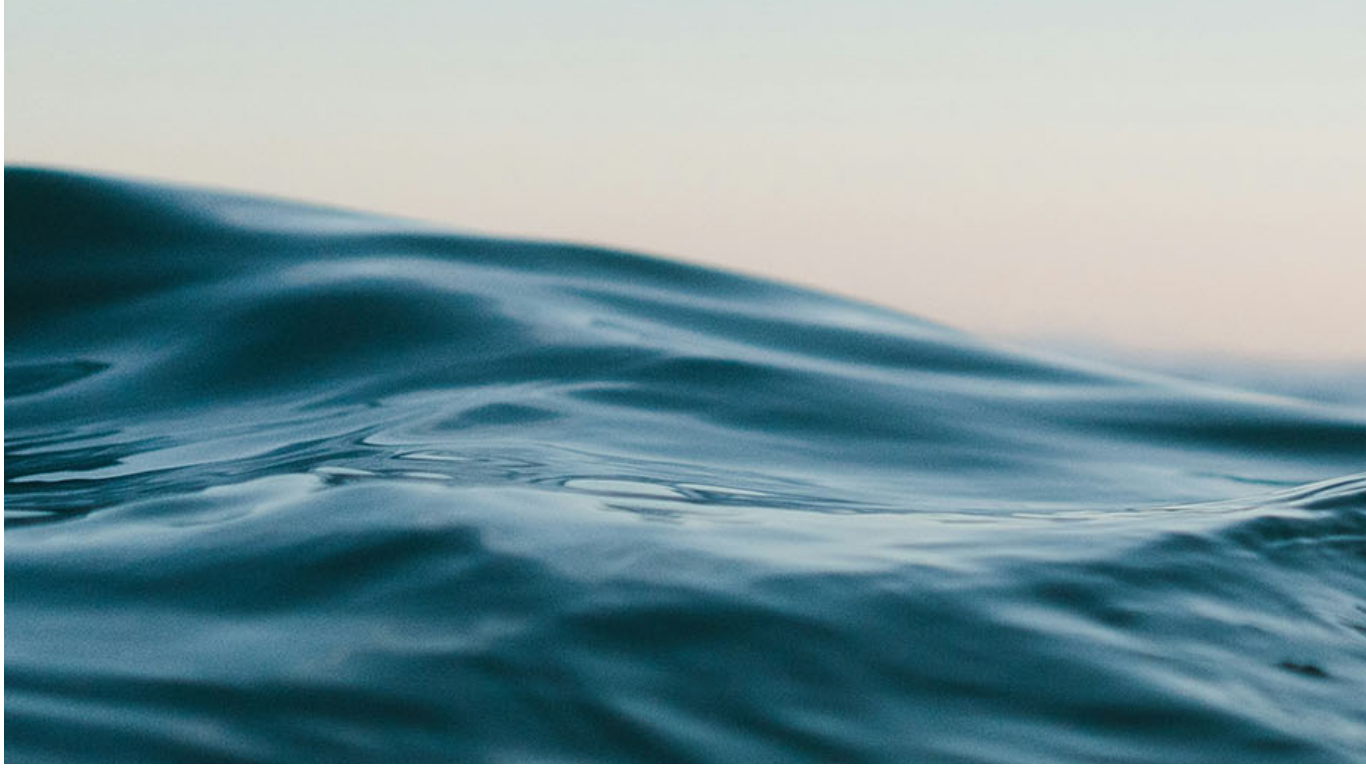
3. Ograniczenie możliwości uchylenia/stwierdzenia nieważności decyzji w całości

W postępowaniach prowadzonych przed organami wyższego stopnia oraz przed sądami administracyjnymi, wszczętych na skutek odwołania, skargi czy w ramach postępowań nadzwyczajnych, w sprawach DŚU, zgody wodnoprawnej, PNB oraz PNU nie można uchylić decyzji w całości ani stwierdzić ich nieważności w całości, gdy wadą dotknięta jest tylko część decyzji dotycząca części inwestycji w zakresie MFW wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy z tej instalacji.

4. Dodatkowa opłata koncesyjna od MFW

MFW nie podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, którego uiszczanie jest obowiązkowe w przypadku technologii OZE rozwijanych na lądzie. Z tego względu przewidziano nałożenie na wytwórców z MFW dodatkowej opłaty. Opłata ta wnoszona jest wraz z dotychczasową opłatą koncesyjną wyliczoną zgodnie z art. 34 ust. 2 Prawa energetycznego. Podstawę opłaty stanowi moc zainstalowana danej farmy. Zostanie wyrażona jako iloczyn mocy zainstalowanej elektrycznej MFW wyrażonej w MW oraz odpowiedniego współczynnika określonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 12 października 2021 r. w sprawie opłaty koncesyjnej. Wysokość przedmiotowego współczynnika wynosi 23 000 zł/MW.

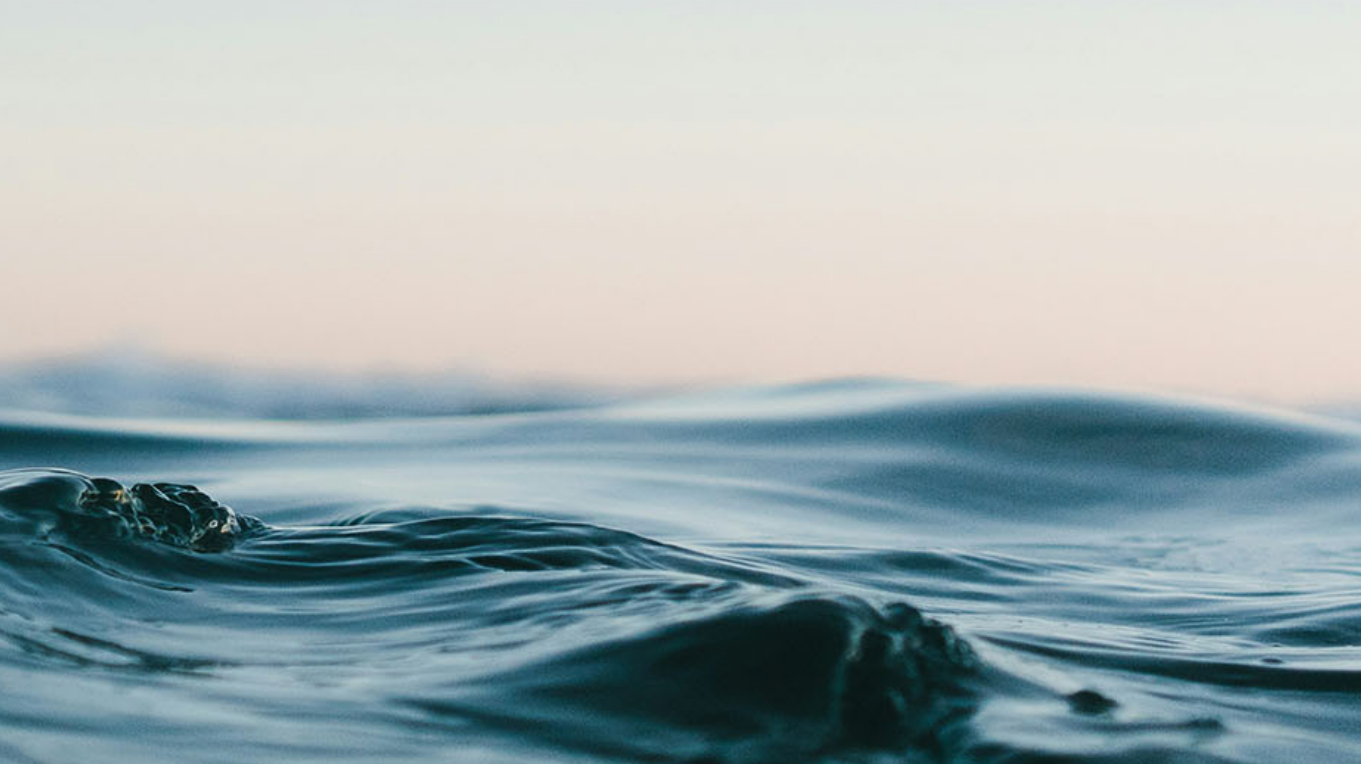
Departament Energetyki Odnawialnej

Nasze biuro w Warszawie posiada wyróżniający się zespół zajmujący się kompleksowo energią odnawialną. Jest to jedna z najbardziej rozpoznawalnych praktyk w zakresie odnawialnych źródeł energii na polskim rynku i „one stop shop" dla klienta działającego w tym sektorze.

Obsługujemy wszelkie sprawy prawne związane z sektorem OZE, w tym projekty inwestycyjne (development, pozwolenia i koncesje, przyłączenia do sieci, transakcje, kwestie środowiskowe, M&A), bieżącą działalność, a także spory. Byliśmy zaangażowani w rozwój i akwizycje ogromnej liczby projektów związanych z energią, zarówno na lądzie, jak i na morzu. Zespół znany jest również z doradztwa w sprawach regulacyjnych.

Pomagamy izbom i organizacjom branżowym oraz klientom indywidualnym w rozwiązywaniu złożonych spraw oraz budowaniu ich pozycji w kwestiach sektorowych. Przykładowo, wspieramy klientów w sporach dotyczących regulacji energetyki przed Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki oraz sądami.

Wspieramy Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej oraz Polskie Stowarzyszenie Fotowoltaiki i Magazynowania Energii w działaniach organizacji w kwestiach dotyczących programu wsparcia dla odnawialnych źródeł energii w Polsce i UE. Jesteśmy również zaangażowani w prace zespołu zadaniowego ds. morskiej energii wiatrowej, w których pomagamy wypracować propozycje dotyczące uwarunkowań regulacyjnych dla branży.

Kancelaria DWF w Polsce liczy obecnie ponad 200 specjalistów. Jako zespół prawników świadczymy usługi prawne w Polsce od 1991 roku.

Nasi prawnicy dysponują bogatym doświadczeniem w kompleksowej obsłudze prawnej przedsiębiorstw prywatnych, korporacji międzynarodowych i spółek Skarbu Państwa. Nasze osiągnięcia, wiedza i doświadczenie znajdują odzwierciedlenie w czołowych rankingach międzynarodowych. Doceniają je również nasi klienci, inne kancelarie i pozostali uczestnicy rynku.

Kluczowe obszary działalności warszawskiego biura to między innymi: energetyka odnawialna, ochrona środowiska, fuzje i przejęcia, finansowanie projektów, nieruchomości, budownictwo i infrastruktura, rynki kapitałowe, bankowość, finanse i restrukturyzacja, własność intelektualna, rozstrzyganie sporów, podatki, prawo pracy, a także zamówienia publiczne.

Jesteśmy kancelarią zorientowaną na sprawy i transakcje trudne, precedensowe i niepowtarzalne. Wymagają one wiedzy prawniczej i biznesowej, doświadczenia, umiejętności i zdolności do szybkiego działania. Możemy pochwalić się udziałem w największych i najbardziej złożonych projektach i sporach na polskim i europejskim rynku. Naszym klientom oferujemy również wyspecjalizowaną wiedzę w sektorach, takich jak: energetyka konwencjonalna, odnawialna i atomowa, przemysł ciężki, górnictwo, przemysł lotniczy i zbrojeniowy, transport i logistyka, przemysł filmowy i mediowy, TMT oraz outsourcing.

Nasi prawnicy są rekomendowani przez niezależne międzynarodowe rankingi, takie jak Chambers Global, Chambers Europe, Legal 500, IFLR1000 oraz WTR1000 i Managing IP. Nasi prawnicy biorą aktywny udział w charakterze prelegentów w kluczowych konferencjach sektorowych, seminariach i warsztatach dotyczących m.in. zagadnień z zakresu prawa ochrony środowiska, energetycznego, budowlanego, sporów sądowych i arbitrażu.

www.dwfgroup.com

Wykaz skrótów

Skrót	Opis
DŚU	decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, o której mowa w art. 71 UOOŚ;
Kodeks cywilny	ustawa z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 795);
Kodeks spółek handlowych	ustawa z 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 18 z późn. zm.);
KPEiK	Krajowy Plan w Dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. z perspektywą do 2040 r. (przyjęty przez Radę Ministrów 8 czerwca 2026 r.);
MFW	morska farma wiatrowa;
OSD	operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego;
OSP	operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego (aktualnie: PSE);
OZE	odnawialne źródła energii;
PNB	pozwolenie na budowę, o którym mowa w art. 33 Prawa budowlanego;
PNU	pozwolenie na użytkowanie, o którym mowa w art. 55 Prawa budowlanego;
Prawo budowlane	ustawa z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 524 z późn. zm.);
Prawo energetyczne	ustawa z 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 43 z późn. zm.);
Prawo restrukturyzacyjne	ustawa z 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 533);
Prawo upadłościowe	ustawa z 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 913);
PSE	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.;
PSZW	pozwolenie na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich, o którym mowa w art. 23 ustawy o obszarach morskich;
PZPPOM	rozporządzenie Rady Ministrów z 14 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000 (Dz. U. z 2021 r. poz. 935 z późn. zm.);
UE	Unia Europejska;
UOOŚ	ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670);
URE	Urząd Regulacji Energetyki;
Ustawa	ustawa z 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 498 z późn. zm.);
Ustawa o bezpieczeństwie morskim	ustawa z 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 529);
Ustawa o obszarach morskich	ustawa z 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1125 z późn. zm.);
Ustawa o OZE	ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 68 z późn. zm.);
Ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych	ustawa z 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1199).

dr Karol Lasocki
Partner
E karol.lasocki@dwf.law

Małgorzata Lesiak-Ćwikowska
Local Partner
E malgorzata.lesiak-cwikowska@dwf.law

dr Maria Kierska
Counsel
E maria.kierska@dwf.law

Wiktoria Rogaska
Counsel
E wiktoria.rogaska@dwf.law

Anna Kordziawa-Toś
Senior Associate
E anna.kordziawa-tos@dwf.law

Michał Pituła
Associate
E michal.pituła@dwf.law

Andrzej Szostak
Associate
E andrzej.szostak@dwf.law

W przypadku jakichkolwiek pytań, uprzejmie prosimy o kontakt: karol.lasocki@dwf.law

DWF jest wiodącym globalnym dostawcą zintegrowanych usług prawnych i biznesowych.

Nasze podejście do zintegrowanego zarządzania usługami prawnymi zapewnia klientom większą wydajność, pewność cen i przejrzystość. Dostarczamy zintegrowane usługi na skalę globalną poprzez nasze trzy linie biznesowe: usługi prawne, operacje prawne i usługi biznesowe w ośmiu kluczowych sektorach. Płynnie łączymy dowolną liczbę naszych usług, aby dostarczać indywidualne rozwiązania dla naszych zróżnicowanych klientów.

dwfgroup.com

© DWF 2026. DWF jest globalną firmą świadczącą usługi doradztwa prawnego i usługi profesjonalne, działającą za pośrednictwem szeregu odrębnych podmiotów prawnych. Grupa DWF obejmuje spółkę DWF Group Limited (zarejestrowaną w Anglii i Walii pod numerem 11561594, z siedzibą przy 20 Fenchurch Street, Londyn, EC3M 3AG) oraz jej spółki zależne i podmioty stowarzyszone (zgodnie z definicją zawartą w brytyjskiej Ustawie o spółkach z 2006 r.). Więcej informacji na temat podmiotów oraz struktury Grupy DWF można znaleźć na stronie „Legal Notices" dostępnej na www.dwfgroup.com. Nasi prawnicy podlegają zasadom określonym przez organy samorządu zawodowego, które przyznały im uprawnienia do wykonywania zawodu, a podmioty należące do Grupy DWF świadczące usługi prawne są regulowane zgodnie z właściwymi przepisami prawa w jurysdykcjach, w których prowadzą działalność. Wszelkie prawa zastrzeżone. Niniejsze informacje mają na celu ogólne omówienie poruszanych tematów i mają charakter wyłącznie poglądowy. Nie stanowią one porady prawnej i nie powinny być traktowane jako substytut porady prawnej. DWF nie ponosi odpowiedzialności za jakiekolwiek działania podjęte w oparciu o te informacje i nie składa żadnych oświadczeń ani nie udziela żadnych gwarancji, wyraźnych lub dorozumianych, w odniesieniu do kompletności, dokładności, wiarygodności lub przydatności informacji zawartych w niniejszej publikacji.